

**Na wi'gatign
elgi'tmut Gisiteget
Gisi Mgnaji Mimajuinu'g
Gegnugwataqan ugjit ula
wi'gatign**

Na wi'gatign ugjit na gisi mgnujig mimajuinu'g ewi'gas'g ugjit apgua'lanew ula a'sutmewinu'g. Na tetuji gitnm'tijig getu iga'tu'tij ta'n teli gtlams'tasultijig. Ula wi'gatign ewi'gas'g ugjit apgna'lanew aq munso'ltinew ta'n tel siawi gtlams'tasultijig. Ta'n wen ewi'giget musga'tugsi'gw Westaulg na wijej nisgamewit 'st'ge' Gjinisgam. Telui'tatl Westaulgl, "Gwi's." Na tel musga'tugsi'gw me' espe'lin Westaulgl je mu ta'n pas'g wenn ansale'wiliji, iganigjitegewinu'g gisna we'gaw Mowisal.

Pegisinneg gisa'tun pilei gis agnutmamgewei ugjit mimajuinu'g aq iganapti'gmugsi'gup wa'so'q. Ta'n teli np'g'pnaq gujjieweigtug gis jigla'toqol gtlue'utinal. Jigs'tmug ignmugsitesnu atlasmuti ggamlamuninal.

Ta'n wen ewi'giget migwimugsi'gw negmow ta'n sa'q getlams'tmu'tipnig. Gegnu pmita'pnig ta'n pas'g goqwei getu tliaq. Telimugsi'gw, 'Mut legetmnenu ta'n teli gtlams'tasulti'gw awna punajo'tmnej ms't goqwei ta'n etegigjennugsi'gw aq igani ltaigw majulgwalanenu Westaulg. Ula Gisiteget tel puatg. Ge' siaw lapultinej Westaulgeg.

Mo puniegup ugjit ta'n teli amasgipnnut'p aq gujjiewto't'p.

Gatu awna gisipugutg ms't goqwei aq nige' pemgopit ugt'pung ugtinaqanmg Gjinisgam Gisitegelitl mutputimg.

Ta'n goqwei ewi'gas'g ula wi'gatignigtug

Gjinisgam wet saputi glulugsi'gw uggwisg (1.1-3)

Westaulg me' espe'g aq ta'n pas'g tegen ansale'wijig (1.4-2.18)

Westaulg me' espe'g aq Mowiso'q aq Ja'suao'q (3.1-4.13)

Negm na mawi espe'g patlia's (4.14-7.28)

Mawagnutmamgewei ta'n gisitoq maw gelu'lg (8.1-9.28)

Pas'g newgt ta'n teli np'g'p aq na tepiaq (10.1-31)

Amujpa siawi majulgwalug Westaulg, nige' aq iapjiw (10.32-13.25)

¹ Gi's na nige' sa'q, Gjinisgam Gisiteget i' glu-lapni gujjina'gi'g. Gaqais nemi'gl ta'n teli agnut-maji. Wet saputi glulasni iganigjitegewinu'gi'g.

² Gatu nige', ula na'gwegl, wet saputi glulugsi'gw uggwisg. Negm na Gisiteget newgtunatl uggwisl teluisilitl, Westaulg. Etna na negm ta'n wet sapu tl lugwet, ta'n teli'toqop ugs'tqamu. Negm na newgte'jilitl ta'n Gisiteget megenapnn ugjit ugtal-igamlin 'ms't goqwei enmi giaspiaq. Se'sus na.

³ Weji paqtasit Gisiteget uggepmitelgaqanm aq wijej tel Nisgamewit 'st'ge' Ujil. Nujo'tg ugs'tqamu aq 'ms't goqwei mawn'g ta'n negm teluej. Na tel mawi'gna'qal ugglusuaqanml. Gisa'laji mima-juinu'g gis waqama'tuan ugtlue'utiwal, aq nige'

epit wa'so'q ugtina'qanmg Gisitegelitl, ta'n mawi espe'litl aq ta'n pajiji melgi'gna'litl.

Gjinisgam uggwisl mawi espe'litl je mu ansale'wijig

⁴ Gjinisgam na uggwisl gisa'lapnn me' mawi espe'litl je mu na ansale'wijig. Pa na wijej Gjinisgam ignmuatl wisun me' aji espe'g je mu ta'n te'sijig ansale'wijig. ⁵ Gjinisgam telimatl uggwisl, “Gi'l nige' 'ngwis. Gisgug nige' ni'n na gujj.”

Gatu menaq ula telimagul ansale'wilitl. Wesgumatl uggwisl teluej,

“Ni'n ujjitew aq negm 'ngwisitew.”

Gatu menaq ula telimagul ta'n pas'g tegen ansale'wilitl. ⁶ Ta'n tujiw Gjinisgam Gisiteget getu petgimateg newgtunatl uggwisl ula ugs'tqamug ap na teluet,

“Ni'n Gjinisgam teluei,

‘Ta'n te'sijig ntansale'witemg amujpa na, emtoqwala'titl.’ ”

⁷ Etna na ula ta'n Gjinisgam teluet ugjit ug-tansale'witemg,

“Ni'n, Gjinisgam, gisi'gig ntansale'witemg pa wijej aq ugju'sn.

Smtug tela'taqatiji ta'n ni'n tel puatm aq 'ntlugowinu'jmg gisi'gig na tel melgi'gna'tij pa wijej aq sisue'ugtlin.”

⁸ Gatu ugjit uggwisl Gjinisgam teluet,

“Gi'l Nisgamewin 'st'ge' ni'n

aq 'gtelege'wa'gim iapjiwewe'tew.

Iganpugu'tajig 'gtmimajuinumg giasgiwewe.

⁹ Gesaljig ta'n goqwei mimajuinu'g

tela'taqatiji ta'n tetapu'aq

aq masgelm'jig ta'n tela'taqatijig
 aq ta'n mu tetapuaqtnug.
 Etna na ugjit ni'n Gjinisgam
 ta'n emtoqwalin gisi mgnmul
 aq gisa'lul ul'ta'sin
 aq maw gepmitelmulin je mu gitapaq.”
 Na ula Gjinisgam telimatl uggwisl. ¹⁰ Elt Gjini-
 gam Gisiteget teluet,
 “Gi'l, Gjisaqamaw, amgweseweieg gisitu't'p
 ugs'tqamu
 aq 'gpitng el'tu't'p musigisg.
¹¹ 'Ms't goqwei gaqi gs'ga's'gt'tew
 gat gi'l siaw i'ttes, apji mimajites.
 'Ms't ugs'tqamu aq musigisg sa'gu'atal 'st'ge' aligal.
¹² Mawanga'tun 'st'ge' pitu'gun
 aq tl gawasga'tutew pa wije i aq aligew.
 Gatu gi'l apji wije'tes aq mo eigtnug gisigu'en.”
 Na ula Gjinisgam Gisiteget telimatl uggwisl. ¹³ Elt
 Gjinisgam telimatl uggwisla,
 “Tet pa'si 'ntinaqanmg glapis wissuignemg
 ta'nig getanijig aq iganpugu'tuatesq.”
 Gatu mo eigtnug ula telimagwi ug-
 tansale'witeng.

¹⁴ Wenig ta ansale'wijig nige'? Etna na negmow
 ta'n elugowa'titl Gjinisgaml. Aq elgimujig apoqon-
 muan ta'nig Gjinisgam ugs'tawiataq.

2

Mawgi'g ta'n teli ugs'tan

¹ Amujpa melgugtmug ula teliaqewe'l ta'n
 nutmu'gup ugjit Westaulg aq ta'n tli ugs'taten.
 Amujpa gnnmug 'ggamlamunuaq glaman ma

jiglitagw Gjinisgam ugteliaqeweimg. ² Na ansale'wijig telima'tipni nujjina'qi'g Gjinisgam ugglusuaqanml, aq Gjinisgam musga'tuapni na teliaq. Ta'n wen mo majulgwatmug aq mo jigs'tmug, gisi ugtapetew ta'n tel te'p'g. ³ 'Lpa ma gis smugtmug pa na liaptmug aq mu jigs'tmug na glusuaqann telgi'g ta'n tli ugs'ta'titesnu. Gjisaqamaw na Westaulg amgwesewei gis wi't'g ta'n tli ugs'taten aq weget ta'n nutmua'tij giasgiwewei gegnua'tugsi'gup ula teliaqewe'l aq getlams'tasulti'gup. ⁴ Gjinisgam elt musga'tugsi'gup teliaq ta'n goqwei negmo wes-gumapni ta'n gaqais milamu'gl paqalaiwaqann aq mesgi'gl 'lgowaqann elugwatg'p. Ignmugsi'gup ml'gigno'ti ugjit lugowaqan lugwatmu'g aq mesgi'gl paqalaiwaqann. Na wet tla'tegep ta'n tujiw elgitmugsi'gw na nujiapoqonmuelitl na Wejuli Nisgaml.

Westaulg ilgwennugsi'gw ta'n tli ugs'ta'titesnu

⁵ Geitu'g Gjinisgam mu iga'lagupni ansale'wiliji iganpugutmnew pilei ugs'tqamu ta'n jugu'etew.

⁶ Gatu awna na'tami ewi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng,

“Gjinisgam, paqalaiwin gi'l

ta'n tel sespetelm't mimajuinu aq ta'n tel me'gitelm'j.

Negm pas'g mimajuinu pas'g ugsitqamugewaj.

⁷ Eli't'p negm me' ijga ejinpilitl

je mu ansale'wijig ugjit ijga'ji'j.

Gisa'lat'p gepmitelmut aq saqamawin.

'Ms't goqwei nujo'tg ta'n weji gisita's'gl ugpitng.

⁸ Ignma't'p iganpugutmn 'ms't goqwei.”

Na telueg Gjinisgam ugtwi'gatiqn.

Na ula glusuaqan “iganpugutmn,” telueg Gjinisgam eliapnn mimajuinu'l assutmlin 'ms't ta'n te's'g goqwei, aq mo goqwei naqtmugup. Pas'g na me' menaq nemituggw ilsutmug 'ms't goqwei gatu glapis. ⁹ Gatu geji'g Se'sus. Gjinisgam gisa'latl mu tetuji espe'nigul je mu ansale'wijig ugjit ijga'ji'. Gjinisgam na wet tla'teges glaman Se'sus gisi np'tew ugjit 'ms't wen. Na teli ul'telmugsi'gw. Geji'g nige' gis pajiji gepmite'tasit aq Gjielege'witewit aq 'ms't goqwei nujo'tg ta'n weji gisita's'gl ugpitng. Na gis wet tliaq ta'n teli ulmaje'g'p glapis npmn. ¹⁰ Na tetaputeg ugjit Gjinisgam, ta'n 'ms't goqwei gisitoq aq nujo'tg, gisa'latl Westaulgl gugunmlin ugt'pun ta'n tetaputeg negmewe'l, ugjit ta'n teli ulmaje'lig'p. Gjinisgam Gisiteget na wet tla'teget. Gisa'laji pugwenniji mimajuinu'g ugtlams'tagun aq gisa'laji negmow unjannin. Pualaji gepmitelmugsultinew 'st'ge' ta'n tel gepmitelmuj uggwisl. Etna na negm Westaulg ta'n iganapti'gmuaji mimajuinu'g ta'n tli ugs'ta'titaq. Na.

¹¹ Gisa'laji mimajuinu'g ugtlue'utiwal gasa'tuaji. Negm aq ta'nig gisa'laji waqamo'ltinew, 'ms't newgte'litl ujjual. Etna na ugjit Se'sus mu ne-taqitelmagw tlu'i'tan, “njignamg aq 'ngwe'ji'jg.”

¹² Telimatl Gistegelitl,

“Gjinisgam agnutmua's ugjit gilew, wijigmgig.

Ta'n tujiw mawita'ieg, miwatmultes aq emto-qwalultes.”

¹³ Aq elt teluet,

“Gjinisgam 'gpitng igalsi.”

Aq ap teluet,
 “Ula eim aq nn'jang na mimajuinu'g
 ta'n Gjinisgam ignmuipni.”

Na teluet Se'sus.

¹⁴ Telui'taji ugtmimajuinung, “Nn'jang.” Negmow na mimajuinu'ultijig, etna na ugjit Westaulg negm maw mimajuinu'alsip 'st'ge' negmow. Ula wet tla'tegep glaman ta'n teli np'g'p gisannatal newgte'tlitl ta'n geggung ml'gigno'ti 'npuaqanei, na mn'tu'l. ¹⁵ Ne'gaw jipatmu'gup 'npuaqan, ta'n teli pgitawsulti'gw, gatu gisa'lugsi'gw mu nugu jipatmnenu. ¹⁶ Nige' weli 'gji'tun mu na ansale'wiliji ta'n apoqonmuagwi gatu awna ewi'gas'g'p,

“Apoqonmuaji ta'nig wettaqia'tiliji Aplameg.”

Na telueg Gjinisgam ugtwi'gatiqn. ¹⁷ Etna na ugjit weji mimajuinu'alsip 'st'ge' igtig mimajuinu'g aq tele'g 'st'ge' negmow glaman ewlitelmuaji. Gatu mu pata'tegegup glaman mawi espe'g patlia'suit ugjit negmow ta'n tel lugowaj Gjinisgaml. Getlamiet aq igalsit glaman mimajuinu'g ugtlue'utiwal gisi apigsigtas'gt'tal. ¹⁸ Aq nige' gisi apoqonmuataq negmow ta'n mn'tu weje'waji pata'taqatinew muta Westaulgl wije'i mn'tu weje'watl pata'tegenin aq welmaje'lig'p gatu mu na pata'tegeligup Westaulgl, na.

3

Se'sus me' espe'g je mu Mowiso'q

¹ Nigmatut, ta'n getlams'tasultioq Se'suseg, gis wigumugsioq Gjinisgam Gisiteget ugjit sape'ultinew. Angitelmug Se'sus. Gisiteget petgimapnn ugjit mawi espe'n patlia'suin.

Apoqonmugsi'gw ta'n te's'g goqweieg ta'n tlei ta'n teli gtlams'tasulti'gw aq agnutmugsi'gw Gjinisgaml. ² Westaulg tela'teget 'ms't goqwei Gjinisgaml telimt'pnn, Gjinisgam ta'n megnapnn ugjit lugwatmn ula lgowaqan. Pa na wijeï aq Mowis tela'tegep 'ms't goqwei ta'n Gjinisgaml telimt'pnn ta'n teli ilgwenaj Gjinisgam ugtmimajuinumg. ³ Gatu Westaulg me' espe'g aq Mowiso'q aq tepawgtig me' gepmitelmugin. Pa na wijeï aq ta'n wen etlitoq wen'ji'guom me' gepmite'tasit je mu wen'ji'guom ta'n etlitoq. ⁴ Te's wen'ji'guom na eig newgte'jit ta'n 'ms't goqwei iganpugutg. Gjinisgam na negm ta'n 'ms't iganpugutg. ⁵ Mowis, na Gjinisgam uglugowinu'jml, gigwajielitl. Tela'tegep ta'n Gjinisgaml telimj. Ilgwenaj Gjinisgam ugtmimajuinumg Isle'laq, aq wesgutg'p ta'n goqwei Gjinisgam tlimugsitesnu me' enmiaq. ⁶ Gatu awna Se'suguli na Gjinisgam uggwisl. Na gi'gwajiet aq tela'teget ta'n Gjinisgaml telimj. Mu negm pas'g lugowinu, gatu awna negm na Gjinisgam uggwisl, Se'sus ta'n 'ms't goqwei mawn'g aq iganpugutg. We'gaw iganpugu'tuaji 'ms't Gjinisgam un'jang. Ginu na Gjinisgam un'jang. Amujpa na siaw melgo'tmug, ta'n tl majulgwalatesnu glapis ugtejgewei. Siaw lita'sua'latesnu Se'sus aq tlimatesnu igtigig ugjit negm. Mu jiglapasualawg Gjinisgam aq ma liamulug.

Gjinisgam ugtmimajuinumg atlasmultitaq

⁷ Na glaman ma liaptmug muta Wejuli Nisgam teluet,

“Ta'n tujiw nutat ta'n goqwei
 Gjinisgam telimugsioq nige' gisgug,
 8 jigs'tmug. Mut ml'gatpa'tinew, pa wijeï aq gu-
 jjua'qi'g,
 ta'n elistua'titeg Gjinisgaml
 na na'gwegl ta'n eimu'ti'titeg paqtaqamigtug.
 Melgatpa'tipnig uggamlamunuaq
 aq wet nu'gwala'tipnn Gjinisgaml.”

9 Gjinisgam teluet,
 “Gilew gujjuaqi'g wet nu'gwalipnig aq elistuipnig.
 We'gaw gisi apoqonmaqig aq gegnuimgig
 ne'wisgegipunqeg.

10 Etna na ugjit wegaiugtaqapnig mimajuinu'g aq
 telueiap,

‘Mo tetapua'taqati'gw ta'n teli angita'sulti'tij
 aq mo getu jigs'tmui'tigul nt'tplutaqanml.’

11 Wegaiap aq ml'g'pugueiap aq ni'n teplumg'pnig,
 ‘Mo eignug gisi pisgwita'new na maqamigew
 ta'n tli atlasumultinew maw ni'n.’ ”
 Na teluet Gjinisgam.

12 Nigmatut, ango'tmug, mo wen te'sioq
 'ggamlamung tel winjigtn, na puni gtlams'tmn
 aq jigla'sin Gjinisgamewigtug. Gjinisgam ta'n apji
 mimajit gisa'laji mimajuinu'g mimajultinew.

13 Gatu awna apoqonmatulti'gw ala wen
 ap igtig te'sigisg'g, glaman ma wen te'sioq
 gisgugsin pata'tegen aq gisa'lugsin mlg'sin.
 Na tla'taqati'gw ta'n teli pgije'g Gjinisgam me'
 siaw wigumugsioq ugjit ugsita'tinew. 14 Pa
 na musga'tuoq ta'n tel gegnu mimajultioq na
 wijeï siaw melgi gtlams'tasultioq 'st'ge' ta'n
 amgwesewieig, aq glapis enmigiapiaq. Na tujiw
 maw mimajultitoqs'p wa'so'q maw Se'sugulial.

15 Na ula Gjinisgam ugtwi'gatiqn telueg,
 “Ta'n tujiw nutuoq ta'n goqwei Gjinisgam telimug-
 sioq

nige' gisgug na jigs'tmug.

Mut ml'gatpa'tinew 'st'ge'

ta'n gujjuaqi'g tel listua'tipnn Gjinisgaml,

na na'gwegl ta'n eimu'ti'titeg paqtaqamigtug.

Melgatpa'tipnig uggamlamunuaq

aq wet nu'gwala'tipnn Gjinisgaml.”

16 Wen ta'nig nutua'tipnn Gjinisgaml
 ugglusuaqanml aq mo jigs'tua'tigupnn? 'Ms't
 ta'n te'sijig mimajuinu'g ta'n Mowis tewa'la'tipni
 Ijiptg. 17 Wen negla ta'n Gjinisgam wegaiugtuapni

ne'wisgegipunqeg? Na wije mimajuinu'g ta'nig
 pata'taqatipnig aq etli 'npu'tipnig paqtaqamigtug.

18 Wenig wesguma'sni ta'n tujiw Gjinisgam
 teplumsiteg, “Mo eigtnug pisgweta'new na

maqamigew ta'n tli atlasmultinew maw ni'n”?

Etna na negmow ta'n mo jigs'tmu'tigupnig.

Ta'nig mo getu majulgwala'tigupnn. 19 Na
 nige' gisi ns'tasulti'gw, mo gisi lta'gupnig muta
 elistmu'tijig aq megtua'titl Gjinisgaml aq mo
 getlams'tasultigupnig.

4

Gjinisgam ugtmimajuinumg atlasmultitaq

1 Me' nige' gisgug Gjinisgam teplumugsi'gw
 ugjit gisi lta'nenu ta'n tli atlasmultitesnu
 maw negm. Gatu ango'tmug, glaman gisi

lta'toqs'p ta'n tli atlasmultitoqs'p, glaman ma
 wen esgwa'lam't. 2-3 Ginu nutmu'gup gelu'lg

agnutmaqan ugjit Gjinisgam ugtatlasmutim.

Ginu ta'nig getlams'tasulti'gw 'lta'tesnu aq mawi atlasmultitesnu maw Gjinisgam 'st'ge' ta'n teli tplumugsi'gup. Gatu igtigig ta'n Mowis tewa'la'tipni Ijpteg mo getlams'tasultiligupni. Elt nutmi'tip na agnutmaqan, gatu mo teli ula'lugwi'tigup. Muta nutmi'titeg, mo wesua'tu'tigup, aq mo getlams'tasultigupnig. Na teliaq ta'n Gjinisgam telimapni,

“Wegaiap aq ml'g'pugueiap. Telueiap,
‘Mo eigtnug jugwita'new na maqamigew
aq na tli atlasmultinew maw ni'n.’ ”

Gjinisgam na teluet, we'gaw gisite'tg'p ugjit mimajuinu'g maw atlasmultitaq maw negm weja'tegemg ta'n gis gaqa'toq ugtlgowaqan ta'n tujiw gisito'q ugs'tqamu. ⁴ Muta na'tami Gjinisgam ugtwi'gatigng telueg ugjit na lluignegewei na'gweg,

“Gjinisgam atlasmip lluignegewei na'gweg
ta'n tujiw gis gaqa'toqeg 'ms't ta'n te's'g ugtlgo-
waqan.”

⁵ Gjinisgam ap wesgutg'p na'tami sape'wig ugtwi'gatigng,

“Mo eigtnug gisi pisgweta'new na maqamigew
aq mawi atlasmultinew maw ni'n.”

⁶ Na ta'nig amgwes nutmi'tip gelu'lg agnutmaqan ugjit 'lta'new aq atlasmultinew maw Gjinisgaml mo gisi lta'gwi muta elistua'tipni. Gatu igtigig eimu'tijig wel'te'tmi'tip 'lta'new ta'n mawi atlas-
multitaq maw Gjinisgaml. Gjinisgam ignmuaji pisgweta'new aq atlasmultinew maw negm. ⁷ Ula na musga'tugsi'gw teliaq Gjinisgam iga'toqop teta-
putesg ugjit 'lta'new aq ugs'ta'tinew aq atlas-
multinew maw negm. Gjinisgam amgwesewei

wesgumapni Isle'laq ta'nig weja'tipnig Ijipteg. Me' enmiaq ap wi't'g'p aq Ta'pito'q ewi'gig'p wi'gatignigtug,

“Nige' ta'n tujiw Gjinisgam wigumugsioq ugjit aji atlasmultinew maw negm, jigs'tmug aq mut ml'gatpa'tinew aq 'ggamlamunual mlg'sultinew.”

⁸ Ja'sua mo ignmuasni atlasmultinew ta'n teli tplumsip Gjinisgam muta mo getlams'tasultigupnig. Etna na ugjit me' enmiaq Gjinisgam wesgutg'p igtig na'gweg.

⁹ Na ugjit me' esgwiaq ugjit Gjinisgam ugtmimajuinung atlasmultilitaq ta'n Gjinisgam atlasmiteg lluignegewei na'gweg. ¹⁰ Gjinisgam

teplumugsi'gw iga'qt'tew na'gweg ta'n tujiw mimajuinu mawi atlasmitew maw Gjinisgam. Mo nugu elita'sigw ugtlgowaqan ta'n ellugwatg ugjit ugs'tan gatu awna elita'sit ta'n Gjinisgam gis tla'teget. Na tli atlasmitew pa wijej aq

Gjinisgam ta'n teli atlasmitew pa wijej aq Gjinisgam ta'n teli atlasmitew pa wijej aq Gjinisgam ta'n teli atlasmitew pa wijej aq

¹¹ Ginu nige' winpasultinej lita'sua'lanenu Gjinisgam aq jigs'tuanenu glaman mawi atlasmultitesnu maw Gjinisgam. Glaman ma wen ginu te'si'gw listmug aq ma gis pisgwa'gw 'st'ge' negmow ta'n nisia'tipnig elue'utigtug aq mo gisi pisgweta'gupnig.

¹² Gjinisgam ugglusuaqanm na mimajig aq elugweg. Me' gi'g aq espo'qwas'g ta'n etu'gwi'g aq saputi tmsewe'g. Pa na wijej Gjinisgam ugglusuaqanm panwijgatmas'gl 'gmimajuaqanm aq 'gtangita'suaqanm aq 'gjijaqamij glapis ugtejgewei. Mo eigtnug ta'n pas'g goqwei gis mimugwa'tas'gt'tew.

Ilsu'm'sgl 'gtangita'suaqanml 'ggamlamung ta'n teli angita'sin aq ta'n goqwei tel puatmn aq ta'n telgwijing. ¹³ Mo eigtnug goqwei gis mimugwa'tuan Gjinisgam. 'Ms't goqwe'l ta'n gisita's'gl gis neia'tutal Gjinisgam upgugugug. Gjinisgam na newgte'jit el paqapugwatmn ta'n goqwei gisi opla'tun aq wini angita'sin.

Se'sus na mawi espe'g patlia's

¹⁴ Ginu gis geggunug mawi espe'g patlia's, ta'n gis elietaq Gjinisgamewigtug. Etna na negm Se'sus, Gjinisgam Gisiteget uggwisl. Amujpa siaw melgi gtlams'tasulti'gw Se'susewigtug aq igtigig tlimug ta'n teli agnutmu'ti'gw. ¹⁵ Ta'n tel sespeta'sulti'gw Se'sus na mawi espe'g patlia's na wije'i tel sespetelmugsi'gw. Negm elt wet nu'gwalut'p pata'tegen 'st'ge' pa gilew pas'g mu pata'tegegup. ¹⁶ Muta Se'sus patlia'suit ugjit ginu, ml'gita'sultinej nige' aq igani lta'nej Gjinisgamewigtug a'sutmaqanigtug. Gjinisgam ta'n ewlitemugsi'gw aq nutmugsi'gw ta'n teli a'sutma'ti'gw. Uleiugsitesnu aq apoqonmugsitesnu ta'n tel nuta'ma'ti'gw.

5

¹ Ta'n te'sit espe'g patlia's weji mgnut ugtmimajuinung aq telgitasit lugowan Gjinisgaml ugjit negmow. Na glaman gisi ignmuataq Gjinisgaml ugtignmatimgewe'l aq wi'sisg nu'gwa'lanew patgulmesigaqanigtug ugjit ugtlue'utiwal jigla'tas'gtn. Na tela'teget ugjit ta'nig pata'taqatijig gatu mo geitu'ti'gw opla'taqatinew. ² Negm na espe'g patlia's.

Gis sangewe'g ugjit ta'nig pata'taqatijig gatu mo geitu'ti'gw opla'taqatinew muta elt negm mimajuinu'it aq pata'teget. ³ Muta elt opla'tegej negm, amujpa na elugwatmuatl ignmatimgewe'l aq nu'gwa'lanew wi'sisg patgulmesigaqanigtug ugjit ignmugsin Gjinisgam. Mu tela'teget ugjit pas'g igtigig mimajuinu'g ugtlue'utiwal gatu maw ugjit negm ugtlue'uti'l apigsigtuaten. ⁴ Mo wen megensigw ugjit gepmitelmugsin ta'n teli espe'g patlia'suin. Gjinisgam megnatl na ji'nmul aq gisa'latl espe'g patlia'suin pa wijej aq A'lano'q ta'n tel megnmut'p.

⁵ Pa na wijej, Se'suguli na mo wesua'tugup negm espitelmugsin, ta'n teli espe'g patlia'suij, awna Gjinisgaml telimt'pnn,
 “Gi'l na 'ngwis. Gisgug nige' ni'n gujj.”

⁶ Aq ap teluet Gjinisgam na'tami se'g ugtwi'gatignigtug,
 “Gi'l patlia'suites iapjiw
 'st'ge' na patlia'saq Meljisateg.” Na.

⁷ Ugs'tqamu eigeg, Se'sus a'sutmap aq etawaqtmuatl Gjinisgaml aq gesigawtemit aq ugsaqpi-gun guta'tigl. Etawaqtmuatl Gjinisgaml ta'n gisi ugs'tawital 'npuaqanigtug. Ta'n teli ul'te'tg ugjit apji jigs'tuan Gjinisgaml, na tujiw Gjinisgam nutmuatl aq apaji minua'latl utqutaqane'gati. ⁸ Je tlia negm na Gjinisgam Uggwisl, Se'sus gegnutmasit jigs'tuan Gjinisgaml. Gegnutmasit apji tla'tegen ta'n Gjinisgaml tel puatmlij we'gaw ta'n teli ul-maje'g'p. ⁹ Ta'n tujiw gisi np'geg aq gaqa'toqeg ula ugtlgowaqan, na Se'sus wej gisa'tasit newgte'jit ta'n gi's gisa'laji mimajuinu'g tan'ig jigs'tagwi'titl iapjiw ugs'tawinew. ¹⁰ Gjinisgam wel'telmatl aq

tel lugwalatl mawi espe'litl patlia'suilin pa na wi-
jei aq Meljisatega.

*Ango'tmug aq mut puna'tunew ta'n teli gt-
lams'tasultioq*

¹¹ Pugwelg ta'n goqwei gis telueieg ugjit ta'n
teliaq pas'g na metue'g ta'n tl gnua'tultoqs'p
muta tetuji waqqaj 'ns'tmu'tioq. ¹² Gis tepiaq
ta'n goqwei gis tlimuleg na nige' gilew nat
wen gina'mua'titoqs'p. Gatu awna me'
pualuloq gina'mugsinew ta'n goqwei na
amgwes gegina'mugsioqop ugjit Gjinisgam
ugtagnutmaqanm. Telteg gis mijipjewe
malqotmn gatu awna amujpa siawi samqwatioq
mllagejg pa wije aq gopisun. ¹³ Ta'n wen pas'g
me' esamqwaj mllagejg na negm me' mijua'ji'g,
aq mo goqwei 'gji'tug ta'n goqwei tetapu'aq aq
ta'n goqwei mo tetapuannug, muta gopisun na.
¹⁴ Melgignaq mijipjewe ugjit wel gisiguultijg, na
ta'nig apji e'wmi'tij ugtangita'suaqanmual aq gisi
gji'tutaq ta'n goqwei gelu'lg aq ta'n goqwei mo
glu'gtug. Gi's gisigu'ltioq, gatu me' telo'ltioq pa
wije aq gopisunji'g.

6

*Pun tlo'ltigw pa wije aq mijua'ji'g
aq igani 'lta'nej ta'n gnu'tmasulti'gup ugjit Se'suguli*

¹ Me' na igani 'lta'nej ta'n goqwei amgwes
gis gnu'tmasulti'gup. Unjig 'lta'nej ta'n goqwe'l
melgi gtlams'tasultinej aq me' goqwei 'gji'tunenu
ugjit Se'suguli aq ta'n goqwei puatmugsi'gw
tla'taqatinenu. Amgwesewe'ig ta'n tujiw
poqji gtlams'tasulti'gweg Gjinisgamewigtug

gegina'masulti'gup jiglita'nenu elue'utigtug ta'n la'lugsitoqs'p mn'tua'gig. Gegina'masulti'gup 'gtlams'tasultinenu Se'suguliewigtug ugjit ugs'taultinenu. ² Gis gegnu'tmugsioq ugjit sign'tasuti'l, aq iga'toqol 'gpitnn un'jiwal ta'nig getlams'tasultijig, aq gis gegnu'tmugsioq ugjit apaji minunsultitaq ta'nig nepu'tipnig, aq ta'n Gjinisgam ilsumataq ta'n tel te'pmitij. Gis geituoqol wegla. ³ Nige' igani 'lta'nej ta'n tel gina'mua'ti'gw. Etna na ula tla'taqatitesnu, Gjinisgam na teli ul'te'tg. Na.

⁴ Pa na mimajuinu'g ejiglita'tij ta'n teli gtlams'tua'tipnn Gisitegelitl ma gisi apaja'lamgig apaji gawasgita'sultinew Gisitegeteg. Eig'pnig newgt Gisiteget ugtwasetegm. Geitu'tip ugtignmatimgewe'm aq mesna'tipnn Wejuli Nisgaml maw igtigig. ⁵ Gis geitu'tip Gisitegelitl ugglusuaqanm gelu'lg. Aq gis geitu'tip Gisitegelitl ugml'gigno'tim elugweg ugtinnewaq. Na wije ml'gigno'ti ta'n Gisiteget musga'tugsioq ta'n teli elege'witewit. ⁶ Pa na puna'tu'tij ta'n teli gtlams'tasulti'tij 'lpa ma wenn gisi apaja'lagwi ap gawasgita'sultinew 'mjit ap newgt muta apaji minu gujjiewgta'titl Gjinisgam Uggwisl, gujjieweigtug 'mjit ap newgt. Ma'muni neia'tu'tij mimajuinuigtug ta'n teli ntaqo'qona'la'tij.

⁷ Na maqamigew ta'n gispatoq wet samqwaq ta'n tujiw gigpesan nislaq. Aq weligwengl iga'taqan ta'n gisi e'wmegl ugjit negla weli epgenmi'titl. Weligwegl mijipjewe. Wela'ltimgewe'l wejiaqal Gisitegetewigtug. ⁸ Gatu pas'g nigweg'sn goqominaqsi'g aq ginigweji'g, mo tali ugtapsuninug ula maqamigew. Ta'n wen

assutg tluetew, “Ula iga'taqan waju'aq mjegei. Amujpa nu'gwa'tutesnu.” Na.

⁹ Nigmatut, je tlia tluewistueg, ninen wel'telmuleg aq mo telita'sultiweg ejiglita'ioq ta'n teli gtlams'tasultioq. Ta'n tel pmita'ioq musga'tuoq ta'n teli ugs'ta'ti. ¹⁰ Mo Gisiteget istuitelmaqul, gigwajite'teget. Ma awan'ta'suatmulugul 'gtlugowaqanml gis tla'tege'tpn gisna 'gsaltuaqan ta'n tel musga'tu't'p. Apoqonma'tpnig ta'nig getlams'tasultijig aq wije me' siaw teli apoqonmajig. ¹¹ Ninen mesgi'g wetmite'tmuloq ta'n teli ul'te'tmuloq ingute'jit ta'n te'sioq. Siaw winpasultigw ta'n tel munso'tmoq glapis ugtejgewei glaman ta'n teli angita'sultioq aq elita'sultioq na tliatew. ¹² Mu pualulueg malo'ltinew gatu awna wije tlo'ltinew 'st'ge' igtigig ta'nig getlams'tasultijig. Mo negmow siwia'ti'gw gatu munso'ltijig enmi gtlams'tasultinew glapis ugtejgewei. Aq msntaq ta'n goqwei Gjinisgam teli tplumapni.

Ta'n goqwei Gisiteget teplumugsi'gw na tla'tegetew

¹³ Ta'n tujiw Gisiteget el'toq ugteplumtingewe'l ugjit Aplamal elui'tmasip tla'tegen ta'n goqwei teli tplumsip. Mo wen eimug je mu newgte'jit ta'n naji espeiug aq negm. We'gaw e'w'g ugwisunm ta'n tujiw teli lui'tmasip. ¹⁴ Negm tluet, “Ni'n teplumul gi'l, wel'telmul ignmulin pugwelgig ta'n ugtapegsites.” ¹⁵ Aplam pegiji esgmap glapis mesng'p ta'n goqwei Gjinisgam teplumapnn. ¹⁶ Ta'n tujiw mimajuinu elui'tmasit, e'w'g wisun nat wenn mawi espeinitl je mu negm. Aq

na elui'tmasuaqan ml'gita'n aq nenga'toqol 'ms't gi'gaja'suaqan. ¹⁷ Na Gjinisgam puatg'p gnuat'uan ugtmimajuinung menaqqajewei msntaq ta'n goqwei teplumapni aq mo eigtnug gawasgapuguen ta'n teluet, toqo ap angua'toq ta'n telui'tmasit na teplumtingewei. ¹⁸ Na tela'teget glaman 'gjitmi gji'tu'g Gisiteget tla'tegetew ta'n goqwe'l teplumugsi'gw. Etna na wegla tapu'gl mo eigtnug gis sa'se'wa's'gtn ugjit Gisiteget. Mo eigtnug egsuen. Aq ta'n goqwei teplumsip ma gawasga's'gtn glaman sangewitelmug Gisiteget. Geitu'g ignmugsitesnu ta'n goqwe'l teplumugsi'gup aq msnmneni, ta'n eligasulti'gw Gisitegetewigtug. ¹⁹ Ula ta'n elita'sulti'gw ugjit msnmneni pa wije'i aq gl'pisun ugjit 'gjijaqamijinaq ta'n tel gnn'g. Ma maja's'gtnug. Teli mlg'teg ugjit 'gjijaqamijinaq pa wije'i aq gl'pisun 'gtulg. Aq wet saputa's'g laqpilaqanigtug wa'so'qewei a'sutuo'guom ta'n lame'g pitu' piteg. Ta'n ginu elita'sulti'gw na Se'sus muta wet saputa'sit wa'so'q aq neia'sit ta'n Gjinisgaml eimlij. ²⁰ Se'sus iganapti'gmugsi'gw ugjit apoqonmugsinew. Nige' gis lieteg na'te'l ge's mu ginu aq pisgwa't ta'n Gisiteget eimlij. Negm pa na wije'i aq Meljisateg ta'n tel patlia'suip. Nige' Westaulg mawi espe'g patlia'suit iapjiw.

7

Na Patlia's ta'n teluisit Meljisateg

¹ Ula Meljisateg etli elege'witewip na 'gjigang teluisig Seilem aq a'sutmessewaji mimajuinu'g Gisitegetewigtug, Gisiteget na mawi espe'g. Na

ge's Aplam wejgwi apaja'siteg na api matnaqqet ne'pa'sni' elege'wiliji. Meljisateg a'suguapnn aq a'sutmessewapnn Gisitegetewigtug. ² Aplam newgtisga'qal i' te'sunemi'gl i' tepgisa'toqol ta'n te's'gl goqwe'l gisi ugsua'toqol ta'n etl matnaqqep. Na newgtejgl newgtisga'qal ignmuatl Meljisategal. (Meljisateg toqongl wisunn, amgwesewei wisun na “Elege'wit ta'n maw getlamiet.” Negm etli elege'witewit 'gjigang teluisig Seilem. Na glusuaqan Seilem telueg “Wantaqo'ti.” Etna na ugjit telui'tut “Elege'wit ta'n gisa'toq wantaqo'ti.”) ³ Mo mesaqan wi'gas'gtnug Gisiteget wi'gatignigtug ugjit Meljisateg ujjl aq uggwitl gisna ta'n elagutg. Mu tami ewi'gas'gtnug ugs'tqamuin gisna npmn. Pa na wije'i aq siaw patlia'suit iapjiw pa na wije'i aq Gisiteget uggwisl.

⁴ Nemituoq nige' Meljisateg ta'n tetuji espe'g aq Aplamo'q. Gujjinaq, Aplamo'q, ignmuapnn ta's'g ta'n goqwei weja'toq etli nting. ⁵ 'Tplutaqan telueg, 'Ms't wen Isle'lewa'j amujpa ignmuaji patlia'sg na newgtejgl newgtisga'qal ta'n te's'gl goqwe'l gisi msnmi'tij. Na negmow patlia'sg wettaqia'tijig Li'paieg. Telgitas'g ugsua'tunew ta's'gl negmow ta'n ugtmimajuinumg. We'gaw negmow elt wettaqiejig Aplameg. ⁶ Gatu awna Meljisateg mo wettaqiegupnn Li'paieg, gatu weji mgng'pnn Aplameg newgtejgl newgtisga'qal aq a'sutmessewapnn Aplamal negm. Aplam ta'n teli tplumu't'p Gisitegelitl ugjit 'msnmnew ta'n goqwe'l gelu'lg. ⁷ 'Ms't wen geitoq ta'n wen a'sutmessewaji igtigig mimajuinu'g, me' espe'g je mu ala igtigi. Na mimajuinu ta'n me' espe'g gisi apoqonmuaji ta'nig ewle'jultiliji. ⁸ Patlia'sg

ta'n 'npu'titaq, negmow megenmi'titl newgte-jgl newgtisga'qal wejiaqal ugtmimajuinumg aq me' enmiaq 'npu'titaq. Gatu awna Meljisateg ta'n megeng'pnn newgt newgtisga'qal wejiaqal Aplameg, mo ewi'gas'gtug ta'n tli np'tew. ⁹ Aq nige' wesgutmeg ta'n tujiw Aplam apangitgeg na newgt newgtisga'qal Meljisategal. Etna pa na wijej aq Li'pai ta'n wettaqietew Aplameg apangitg'p. We'gaw Li'paio'q wet apangitmi'tipnn Meljisategal muta wetapegsip Aplamo'q. (Li'pai ta'n patlia'suip aq maw ta'n wetapegsultijig me' patlia'su'ultijig nige' gisgug.) Mesnmi'titl newgt newgtisga'gal, weji ignmutl ugmimajuinumg. ¹⁰ Je tlia Li'pai me' menaq angite'tasigup ta'n tujiw unijgamijgi Aplamal, weltesguateg Meljisategal aq na newgt newgtisga'qal ignmuapnn.

¹¹ Ta'n tujiw mimajuinu'g na Isle'laq ignmutp-nig 'tplutaqan na tujiw patlia'sg ta'n wetapegsultijig Li'paieg iganpugultijig. Pa na patlia'sg gis gaqi gisa'tu'tisn ugtlgowaqanuow na mo pu-atasiwisoq ap igtig piluei patlia's neia'sin. Ula newgte'jit patlia'suitew pa na wijej aq Meljisateg. Mo tle'gw 'st'ge' ta'nig wettaqiejig Li'pai aq ugwisl A'lan. ¹² Nige' Gisiteget megnatl ap igtigl patlia'sl pa na wijej aq Meljisateg. Ula patlia's mo wettaqiegw Li'paieg glaman amujpa sa'se'wa'tmg 'tplutaqan. 'Tplutaqan telueg patlia'sg amujpa wettaqiejig Li'paieg, etna na ugjit. ¹³ Na newgte'jit ta'n teli agnimuj, na Westaulg, tleiawig na 'Nnu'g ta'nig wetapegsultijig Jutaeg. Wegla mimajuinu'g menaq patlia'suulti'gw patgulmesigaqanigtug. ¹⁴ 'Lpa weli gji'tas'g weji ugs'tqamuip ta'nig wetapegsultijig na 'Nnu'g 'Jutaewa'jg, aq

Mowis mo ewi'taqupni ta'nig wetapegsultijig Ju-taeg ta'n wesgumateg patlia'sg.

Westaulg patlia'suit pa wijeï aq Meljisateg

¹⁵ Gatu nige' Westaulg neia'sit. Pa na wijeï aq Meljisateg me' espe'g aq Li'pai aq ta'nig wettaqiejig pa na wijeï Westaulg na me' espe'g.

¹⁶ Mo mimajuinu'g patlia'sualagupnn ta'n telgitas'g 'tplutaqan, gisna ta'n wettaqiej, gatu Gjinisgam megnapnn ugjit patlia'suilin muta ml'gigno'ti geggunmlj ugjit iapjiw siaw mimajilin.

¹⁷ Muta Gjinisgam ugtwi'gatiqn telueg, “Gi'l patlia'suites iapjiw pa na wijeï aq Meljisateg ta'n tel patlia'suit.” ¹⁸ Na 'tplutaqan Mowisewe'l mo gisa'tugup ta'n goqwei telteg lugwatmn. Pas'g musga'tugsi'gw ta'n teli opla'taqati'gup. Mo gis gisa'lugsigw mo pata'taqatinenu. Etna na ugjit mo gisa'lugsig'gup gigjita'nenu Gjinisgamewigtug. Na tujiw sitatug iga'tas'gl. ¹⁹ Gatu nige' me' gelu'lg ta'n lita'sultitesnu, na negm Se'sus ta'n gisa'lugsig'gw gigjita'nenu Gjinisgamewigtug.

²⁰ Gjinisgam mo elui'tmasiwg ta'n tujiw igtigig patlia'sua'luteg. ²¹ Gatu nige' Gjinisgam elui'tmasip ta'n tujiw Se'sus patlia'suiteg aq telimatl,

“Ni'n na Gjisaqamaw

aq gis lui'tmasiap aq ma gawasga'tu,

‘Gi'l patlia'suites iapjiw.’ ”

²² Na telueg, piltuteg ugjit negm Se'sus. Negm gisa'toq na tetuji aji gelu'lg mawagnutmamgewei ta'n gi's gisi ugja'toq. Gjinisgam megenatl Se'sugulial ugjit apjiw patlia'suilitew. Etna na

ugjit geitu'g ta'n goqwei Se'sus teplumugsi'gw amuj tliatew.

²³ Ap piltuteg, muta ala igtigig patlia'sg pugwelg'pnig aq nepu'tipni'g aq mu gis siaw lugutigupnig. ²⁴ Gatu awna Se'sus siaw mimajit iapjiw aq ugtlgowaqan ta'n patlia'suit, mo siawa's'gtnug ugjit natuenig pilue'g. ²⁵ Ap nige' aq iapjiw gisi ugs'tawiaji 'ms't ta'nig el'ta'liji Gjinisgamewigtug, wet sapu tl lugutilijig negmeg, muta negm iapjiw mimajit aq eltawaqtmuatl Gjinisgaml ugjit negmow.

²⁶ Se'sus nige' na mawi espe'g patlia's. Apoqonmugsi'gw ta'n tel nuta'maigw. Sape'wit, aq mo amsalteg eigtnug ugtinneg aq mo lue'uti. Tepgisa'tasit ginu elue'winu'g aq Gjinisgaml weji unaqa'lut wa'so'q ta'n mawi gepmitelmut.

²⁷ Me' tetuji espe'g aq igtigig espo'ltijig patlia'sg. Te'sigisg'g amujpa na negmow tmg nu'gwa'lanew wi'sis patgulmesigaqanigtug ugjit ugtlue'utiwal. Aq na tujiw ugjit igtig mimajuinu'g. Gatu mo Se'sus tela'tegegup. Igalsip newgt aq ma nugu ta'n tujiw ignmalsiteg gujjiewgto'ten.

²⁸ Ta'n tel wi'gas'g 'tplutaqan Mowisewei, te's newgtipunqeg, newgte'jit ta'n te'sijig patlia'sg megenut ugjit espe'g patlia'suin, negm na ji'nm ta'n pata'teget aq 'np'tew. Gatu me' enmiaq Gjinisgam teplumsip aq elui'tmasip ugjit 'lgiman uggwisl mawi espe'tew patlia's. Mo eigtnug Se'sus pata'tegegw. Iapjiw mawi espe'tew patlia's.

8

Nige' Se'sus mawi espe'g patlia's ugjit ginu

¹ Ula na giasgiwewei ta'n goqwei wesgutm. Ginu geggunug mawi espe'g patlia's ta'n pengopit ugtinaqanmg Gisitegelitl, Gisiteget ta'n maw gepmitelmut wa'so'q. ² Se'sus, na mawi espe'g patlia's, etl lugwatg ugtlgowaqan na'te'l. Patlia'suit wa'so'qewei a'sutuo'guomg ta'n maw gepme'g. Etl lugwet na'te'l wiguow ta'n Gjinisgam Gisiteget gisito'q, ta'n ji'nm mu gisitug.

³ Ta'n te'sit espe'g patlia's telgitasit iga'tun ignmatimgewei gisna wi'sisg ta'n ne'potg patgulmesigaqanigtug aq nugwa'lut ugjit Gjinisgam. Etna na ugjit megenut. Aq nige' Se'sus ginuewei mawi espe'g patlia's amujpa na geggung nat goqwei ta'n ignmuan Gjinisgaml. ⁴ Lpa na ugs'tqamug eig's, mu eigtnug gis patlia'suin. Muta patlia'sg eigig ta'n ignmuetu'tij ignmatimgewei ta'n telgitas'g Lesui'peweiei 'tplutaqan. ⁵ Gatu na 'lgowaqan ta'n ala patlia'sg tela'tu'titl pas'g napgeta's'gl aq 'st'ge' gjijaqamiju'aqal ta'n goqwei teliaq wa'so'q. Pa na wije't'p ugjit Mowiso'q. Ta'n tujiw, Gjinisgam telimapnn Mowisal 'ltu'tinew sape'wig wi'g teplumtimgeweiei teluet, “Ango'te'n ta'n teli'tun 'ms't goqwei menaqqajewei st'ge' ta'n tel gnu'tmulap aq musga'tulap gm'tnigtug.” ⁶ Glapis gatu nige' Se'sus ignmut 'lgowaqan ta'n mawi espe'g je mu ala igtigig patlia'sg. Negm na nuji glutmelsewet ugjit me' aji gelu'lg gis agnutmamgewei ugjit Gjinisgaml aq maw mimajuinu'g aq tetpaqa'toq. Me' aji gelu'lg muta Gjinisgam teplumaji mimajuinu'g me' ma'muni ulapetmnew.

⁷ Pa na mo goqwei amsaltenugusn amgwesewei gisagnutmamgewe'l, mu nugu 'l'ta's'gtnuisoq tapuewei. Gatu mimajuinu'g mu gis

gugunmi'tigup amgwesewei gisagnutmamgewe'l.
Etna na ugjit Gjinisgam weji el'toqop igtig
gisagnutmamgewe'l. ⁸ Ilsutg na amgwesewei
gisagnutmamgewe'l mo elugwenug. Gjinisgam
teluet,

“Tetaputesg iga'q

ta'n tujiw 'ltutes pilei gisagnutmamgewei
ugjit na 'Nnu'g telui'tmi'tij Lesui'paq
ta'n wigultijig Isle'lewa'gig aq Jutiaewa'gig.

⁹ Ma wije'nug aq na mawagnutmamgewei
ta'n ni'n eltaqapnig gujjuaqi'g.

Na na'gweg ta'n wesua'tugupnig ugpitnuaq
aq tewa'lg'pni na maqamigew, teluisig Ijpteg.

Mo siaw gugunmi'tigup teplumtimgewe'l
ta'n gis agnutma'tieg'p, etna na ugjit eliamgupni.

¹⁰ Gatu nige' na ula pilei mawagnutmamgewei
ltua's 'ntmimajuinumg Isle'laq.

Tliatew me' enmiaq. Teplumgig,

'Ni'n 'nt'plutaqanml iga'tua's

ugtangita'suaqanmuaq

aq guguntaq uggamlamunuaq.

Emtoqwalitaq ni'n Gjinisgam

aq negmow na 'ntmimajuinumitaq.'

¹¹ Ma nugu wen gina'muagwi aq tlima'qwi,

'Gji'jiatoqs'p ta'n wen Gjinisgam.'

Muta 'ms't 'gji'jitaq ni'n,

ms't ta'n maw maljewe'jg aq ta'n maw gisigu'tijig.

¹² Ewritelma's ta'nig opla'taqati'tij

aq apigsigtua's ta'n teli pata'taqati'tij

aq ma nugu migwite'tmuaqul ugtlue'utiwaq.”

Na teluet Gjinisgam.

¹³ Ta'n tujiw wesgutg'pneg pilei teplum-
timgewei ta'n 'ltutew Gjinisgam musga'toq na

amgwesewei mu elugwenug. Mo gi's gisa'lagwi mimajuinu'g gigjita'new Gjinisgamewigtug muta mimajuinu'g mo gi's gaqi majulgwalgwi. Na glaman apugjig ma e'wa's't'nug.

9

Gjinisgam ta'n teli emtoqwalut ugs'tqamu aq ta'n teli emtoqwalut wa'so'q

¹ Ewi'gas'g amgwesewei gis mawagnut-mamgewei ta'n telteg ugjit mimajuinu'g teli emtoqwala'titl Gjinisgaml aq ta'n telteg tla'taqati'tij. Aq eteg'p a'sutuo'guom wi'g ta'n mimajuinu'g gisi 'ltu'tij. ² Anapjeteg wi'g gisgaja'tu'tij aq mawgtaqane'wa's'gl. Amgwesewei telui'tmi'tij gepme'g. Wasoqweg na'te'l newgte' menjepuguig aq patauti ta'n ignmatimgewei pipnaqann Nisgamewei tepteg. ³ Ta'puewei ase'g laqpilaqan na eteg telui'tas'g ta'n maw gepme'g mawgtaqane'wa's'gl, Gjinisgam ugt'pung. ⁴ Na'te'l pitegl patgulmesigaqan wisaw sulieweigtug oqonisgwa'tas'g ugjit ta'n etl nu'gwa'tas'gl weljema'gewe'l. Elt lisqli'gn aq pituega'tas'g wisaw sulieweigtug oqonisgwa'tas'g. Lisqli'gnigtug piteg wisaw sulieweie'i wo'g ta'n pipnaqan teluisig manna eteg, aq A'lan ugtaptu'nm ta'n nigweg'pnig nipi'g, aq tapu'gl sasqle'gl gun'teweie'l, ta'n glusuaqann ewi'gas'gl Gjinisgam ugt'tplutaqanml. ⁵ Nasega'tas'gl usgittug lisqli'gnigtug ta'n teli angamgusijig 'st'ge' ansale'wiji'g. Musga'tu'tij Gjinisgam i'mn na'te'l. Unisqiwaq siplaqpiliji toqo amgwagwi'titl. Gegupijig lisqli'gnigtug ta'n i' tli apigsigtas'g

elue'uti'l. Gatu nige' mo gis gnuatuluow 'ms't goqwei.

⁶ Gatu ta'n tujiw wegla goqwe'l tel gisgaja'ta's'gegl na patlia'sg te'sigisg'g pisgweta'jig amgwesewei ta'n teluisig gepme'g aq tela'taqatijig ta'n telgitasulti'tij. ⁷ Gatu awna pas'g na mawi espe'g patlia's, pija'sit lame'g tapuwei ta'n teluisig maw gepme'g aq pas'g newgti gisgug te's newgtipunqeg na tla'tegetew. Nespnatl wi'sisl umal'tem ugjit negm ugtlue'uti'l aq ugtlue'utiwal ta'n mimajuinu'g gis tla'taqati'tij gatu mo geitu'ti'gw etl pata'taqatijig. ⁸ Wejuli Nisgam weji gnu'tmugsi'gw ta'n maw gepme'g na me' menaq pana'tas'gtug glapis Gjinisgam pile'g teplumtingewei iga'toq. ⁹ Etna na napqaqan ugjit nige', me' enmiaq. Aq nige' gis tliaq. Ignmatimgewe'l aq wi'sisg nu'gwa'lut'pnig patgulmesigaqanigtug ugjit ignmutpnig Gjinisgam. Gatu mo eigtnug gisa'tun mimajuinu'g mujgajewe'gtn uggamlamunual. ¹⁰ Muta sa'qawei gisagnutmamgewe'l wegla pas'g tle'l ta'n mimajuinu'g tla'tutaq mijipjewe'i, samqwan aq ta'n tel mili waqamalsulti'tij. Maqatawe'l 'tplutaqan ta'n tli e'wa'sgt'tal glapis Gjinisgam neia'toq pilue'l.

¹¹ Gatu nige' Se'suguli gis pegising'pnaq. Negm na mawi espe'g patlia's aq ta'n goqwe'l gelu'lgil gisgattegl. Na wiguow ta'n elugwatg me' espe'g aq maw mujgajewe'ieg je newgte' ugs'tqamug. Mu ji'nm gisitug aq mu ula ugs'tqamug tle'. ¹² Tepiaq ugjit Se'sus newgtejgeg pisgwa't ta'n maw gepme'g aq gisi iga'lugsi'gw lue'uti ta'n teli assumugsi'gup. Na wet

tla'tegep ta'n gaqiguniepnaq gujjieweigtug. Etna na umal'tem ta'n guta'tas'g mo wi'sisg umal'temuow. ¹³ Ta'n telteg amgwesewei gisagnutmamgewei teplumtingewei na ta'n tuiw mimajuinu'g pata'taqati'tij mo gisi pisgweta'new 'gja'sutuo'guomg muta mo waqamo'lti'gw Gjinisgamewigtug. Amujpa na patlia's ne'pa'ji wi'sisg aq se'sapaqtestas'gl na te'pljig umal'temuow aq latto'laq aq piwoqteg goqwei ta'n tel nu'gwa'luj wen'jitia'mujg. Na tela'teget gisa'la'titl waqamo'ltinew ugjit 'gja'sutuo'guomg pisgweta'new. ¹⁴ Na nige' ula teliaq me' gatu ma'muni pgwatunew Se'suguli umal'tem ta'n tuiw nepgaq aq gaqiguniepnaq. Mo goqwei amsaltenug negmeg. Wet sapu tl lugwet Wejuli Nisgam ta'n apji mimajit Se'sus iga'toqop ugmimajuaqanm gujjieweigtug. Na menaqqajewei ignmatingewei ugjit 'gtlue'utiwal. Ignmatingewei ta'n iapjiwewe'tew aq Gjinisgam wel'te'tg. Na tela'tegep, gis waqama'lugsitesnu 'ggamlamuninal ta'n teli pata'taqati'gw. Aq mo nugu wejo'tmnenu waqamalsulti'gw ta'n ginu gis tla'taqati'gw gatu awna Se'suguli gisi iga'toqop ugmimajuaqanm ugjit ginu. Glaman nige' gis lugowatesnu Gjinisgam ta'n apji mimajit.

¹⁵ Etna na ugjit Se'suguli gi's gisi gisgaja'toq pilei gisagnutmamgewei glaman negla ta'n Gjinisgam wigumaji 'msntaq iapjiwewe' ul'telmugsinew ta'n Gjinisgam teli tplumsip. Ula gis tliatew muta Se'suguli weji np'g'pnaq ugjit apigsigtuan mima-juinu'g ta'n teli opla'taqa'tipnig ge's eimu'tili'titeg amgwesewei gisagnutmamgewei.

¹⁶ Pa na mimajuinu mesaqan wi'gas'g ugjit

wen'ji'guom ignmuaj uggwisl ta'n tujiw np'g, ma uggwisl gisi msnmligw glapis gisi np'g ungi'gw ¹⁷ Muta mo teli ugtapsuninug ge's mimajuinu ta'n gisitoqop me' mimajit. Pas'g igani lietew ta'n tujiw gisi np'g. ¹⁸ Etna na ugjit amgwesewei gisagnutmamgewei gelu'lg'p ugjit ta'n tujiw wi'sisg ne'pa'tij aq e'wmi'tij mal'tew. ¹⁹ Amgwesewei Mowis telimapni mimajuinu'g ta'n te's'g 'tplutaqann. Na tujiw wesua'toq mal'tew wen'jitia'mu'tl aq te'pljig wiaqpega'toq samqwan aq se's'paqte'gl 'tplutaqanewe'l wi'gatign aq 'ms't mimajuinu'g. E'w'g isop nipispaqanji'j aq megwe'g jijgluewjuapi. [Isop iga'taqanigtug etligwet.] ²⁰ Na teluet, “Ula na mal'tew ta'n gepsaqa'toq gisagnutmamgewei ta'n Gjinisgam telimugsioq, ugt'plutaqanml ugjit gilew majulgwatmnew.” ²¹ Pa na wije Mowiso'q elt se's'paqtestoqopneg na mal'tew sape'wig wi'g aq ta'n te's'g goqwei e'wmi'tip ta'n teli emtoqwala'tij Gjinisgaml. ²² Getletug telgitas'g 'tplutaqanigtug. 'Lpa 'ms't goqwei gisi waqama'tas'g mal'tewigtug aq pas'g gis tli apigsigtuaten elue'uti'l ta'n tujiw mal'tew guto'tas'g.

Se'suguli igalsit ne'po'qsin ugjit jigla'tun elue'uti'l

²³ Wegla ta'n goqwe'l ugs'tqamug napgeta's'g ta'n goqwe'l wa'so'qewe'l aq amujpa na tel waqama'tas'gl wi'sis umal'temuow. Pas'g na me' ap naji puatas'g ta'n maw gelu'lg'l ugjit waqama'tasin Gjinisgamewigtug. Ta'n wen getu lien na'te'l wa'so'q amujpa na gasa'tas'gl

ugtlue'uti'l. ²⁴ Se'suguli mo eliegup ta'n maw gepme'g ta'n ji'nm gisitoq na ta'n napgeta'sg newgte' 'gjitmei. Pas'g na negm Se'sus pishwa't wa'so'q. Nige' na'te'l nuji glutmelsewet ugjit ginu Gjinisgaml ugsisgug aq a'sutmeseugsi'gw. ²⁵ Na Lesui'pewei espe'g patlia's eliet ta'n maw gepme'g 'gja'sutuo'guomg na sape'wig patgulmesigaqan newgti gisgug te's newgtipunqeg aq mal'tew wi'sisuewei ela'toq. Gatu Se'suguli pas'g newgt eliep Gjinisgameg ta'n tujiw gisi np'geg aq gaqiguniepnaq. ²⁶ Mo gaqaisg ulmaje'soq weja'tegemgeg ugs'tqamu gisita'sigeg. Gatu awna nige' pem giaspiaq pas'g newgt neia'sit ugjit nige' jigla'tun elue'uti. Wet sapu tl lugwet ta'n negm igalsiteg ne'po'qsin. ²⁷ Amujpa na 'ms't wen newgt nepg aq na tujiw ilsumatal Gjinisgam. ²⁸ Pa na wije'i Se'suguli newgt igalsip jigla'tun pugwelgl elue'uti'l. Neia'sitew 'mjit ap newgt mu ugjit lugwatmn elue'uti gatu ugs'tawian ta'nig etli esgmalji.

10

¹ Na Lesui'peweiei 'tplutaqan pas'g ugjiqamijuaq ta'n 'gjitm tela'sg wa'so'q, pas'g nunmamu'g ta'n goqwei gelu'lg jugu'etew. Wi'sisg nu'gwa'lujig patgulmesigaqanigtug ugjit Gjinisgam. 'Lpa mo naqa's'gtnugul te'sigisg'g aq te's newgtipunqeg aq glapis. Gatu ma gis gisa'lagwi na mimajuinu'g gegnu pmita'new aq mujgajeweigt n uggamlamunual ta'n tel majulgwatmi'tij. ² Pa na wegla mimajuinu'g ta'n teli emtoqwala'titl Gjinisgaml 'gjitm gis gasa'toqol ugtlue'utiwal, ma nugu gesgugtnugul

uggamlamunual ugjit ugltue'utiwal aq ma asgaiagwi'tigul. Aq mu nugu wi'sisg ne'po't'pnig ugjit na. ³ Gatu nige' ta'n wi'sisg ne'po't'pnig aq nu'gwa'lujig patgulmesigaqanigtug miguima'tiji mimajuinu'g na ugltue'utiwal te's newgtipunqeg. ⁴ Muta latto'laq umal'temuow aq te'pljig umal'temuow mo eigtnug jigla'tun lue'uti'l.

⁵ Etna na ugjit ta'n Se'suguli getu pgingeg ugs'tqamug telimatl Gjinisgaml ujil, “Mo nugu puatmun wi'sis ne'po'qsineu aq nu'gwa'lujig patgulmesigaqanigtug aq mo puatmun ignmatingewe'l gatu gi'l gisgaja'tui't'p na'qi ugjit ni'n.

⁶ Mo nugu wel'te'tmun ne'po'j wi'sis aq etl nu'gwa'luj patgulmesigaqanigtug ugjit jiglo'tun elue'uti'l.

⁷ Na tujiw teluei,

‘Gjinisgam ni'n pegisin tla'tegen ta'n tel pualin muta gis ewi'gas'g ugjit ni'n na 'tplutaqane'l wi'gatignigtug.’ ”

⁸ Ta'n tujiw amgwesewei, Se'suguli teluet, “Mu nugu wel'te'tmun aq mo wela'lulug ta'n tujiw nu'gwa'luj wi'sisg patgulmesigaqanigtug ugjit jigla'tun lue'uti gisna mo wel'te'tmun ta'n tujiw ignmatingewe'l pegisitulgl.” Na ula teluet we'gaw telgitas'g 'tplutaqanigtug nu'gwa'lujig wi'sis patgulmesigaqanigtug.

⁹ Gatu Gjinisgam ejigla'toqop amgwesewe'l gis agnutmamgewe'l glaman gisi 'ltatal tapuwe'l. Na tujiw Se'sus teluet, “Gjinisgam Gisiteget, ni'n ulatet gis pegisin tla'tegen ta'n tel pualin.”

¹⁰ Muta Se'suguli tela'tegep ta'n Gjinisgam tel pualapnn na nige' ginu waqama'lugsi'gw

ta'n tel pata'taqati'gup aq apaja'lugsi'gw ta'n Gjinisgam tli ul'telmugsi'gw. Se'suguli teli igalsip ugmimajuaqanml gujjieweigtug. Pas'g newgt igalsip aq na tepiaq.

¹¹ Ta'n te'sit Lesui'peweiei patlia's a'sutuo'guomg, ugtlgowaqan elugwatg te'sigisg'g. Elugwala'tij wi'sisg aq nu'gwa'laji patgulme'sigaqanigtug ugjit Gjinisgaml. Gatu mo eigtnug gis jigla'tun elue'uti'l. ¹² Gatu awna Se'suguli newgt igalsip ugjit elue'uti'l ejigla'toqol. Negm na mujgajewei ignmatimgewei, siaw gelu'lg ugjit iapijwewei. Na tujiw epa'sit ugtinaqanmg Gjinisgam ujil. ¹³ Na na'te'l esgmat glapis Gjinisgam gisi wissuignemaj ms't wen getant'pn. ¹⁴ Ta'n tel newgt igalsip ne'po'qsineu gisa'laji mimajuinu'g tepgisa'laji ugjit negmewe'n na ms't negmow ta'nig gis waqama'lujig ta'n tel pata'taqa'tijig. Ta'n tel nemugsi'gw Gjinisgam "sape'ulti'gw" muta tleiaulti'gw Se'suseg.

¹⁵ Na Wejuli Nisgam wesgumugsi'gw weglaal. Telimugsi'gw ta'n Gjinisgaml teluelitl,

¹⁶ "Ula na gisagnutmamgewei ni'n 'ltutes ugjit negmow, wegla na'gwegl wejgwita'qal.

Ni'n iga'tua's 'nt'tplutaqanml uggamlamunuaq aq wi'gmua's ugtangita'suaqanmuaq.

Gisa'la's apji migwite'tmnew aq angite'tmnew."

¹⁷ Na tujiw teluet, "Ma nugu migwite'tmuaq ugtlue'utiwal aq ta'n goqwe'l winjigl gis tla'taqati'tij." ¹⁸ Na ta'n tujiw Gjinisgam gisi apigsigtuaaj mimajuinu'g ugtlue'utiwal, ma nugu pewatas'gtug patlia'sg ne'pa'ji wi'sisg ugjit jigla'tun lue'uti.

Ge' nige' gigjita'nej Gjinisgamewigtug

¹⁹ Nigmatut, nige' ml'go'tmnej aq gigjita'nej Gjinisgamewigtug. 'Ms't wen gisi agnutmaji Gjinisgaml. Na wej gis tliaq ta'n tel ne'po't'p Se'sus aq gaqiguniepnaq. ²⁰ Se'suguli pilei awgti pana'tugsi'gupneg ta'n tl gigjita'tesnu Gjinisgamewigtug. Ta'n tujiw igalsiteg ne'po'qsin, ejigla'toqopn laqpilaqan ta'n nigtua'lugsi'gup Gjinisgamewigtug. Ne'po'teg gatu nige' iapjiw mimajit. ²¹ Nige' geggunnug na mawi espe'g patlia's ta'n gepme'g. Negm etli assusit Gjinisgaml wi'g wa'so'q. Patlia'suit ugjit ginu. ²² Ge' nige' gigjita'nej Gjinisgamewigtug gepmitelmanej 'ggamlamuninaq aq giasgiw 'gtlams'tasultinej. Gis waqama'tas'g 'ggamlamuninaq aq 'gtangita'suaqanmuq ejigla'tas'gl 'gtlue'utinal. Ta'n Gjinisgam tel nemugsi'gw pa wijej aq gisi gsispa'tas'gl ga'qinal waqame'g samqwan. ²³ Nige' ginu munso'tmnej ta'n elita'sulti'gw ta'n teli gtlams'tasulti'gw aq gi's gisi musga'tu'gupnig mimajuinu'g aq mut apsgwita'w muta gis lita'sualatesnu Gjinisgam. Geitu'g msntesnu ta'n teli tplumugsi'gw. ²⁴ Nige' ml'ge'atultinej glaman ala wen ap igtig mawi apoqonmatultitesnu. Musga'tuanej ta'n teli gsaltulti'gw aq ula'taqatitesnu giasgiw. ²⁵ Mut siwia'tinew ta'n tel mawita'igw 'st'ge' ta'n igtigig tela'taqati'tij gatu awna ulgwijimtulti'gw ala wen ap igtig pjiliw pem nmitutoqs'p na na'gweg ta'n Gjisaqamaw apaja'sitew, nige' pem tepawiaq.

²⁶ Ta'n tujiw gi's gisi gji'tu'gweg teliaqewei, pa na gisita'sulti'gw siaw pata'taqatinenu, mu nugu eignug ta'n tl gasa'tas'gt'tew 'gtlue'utinal. Pa na

wijei aq mo taluega'qw Se'suguli ta'n teli np'geg. ²⁷ Awna nige' ta'n goqwei esgwiaq ugjit ta'nig na wet tla'taqatijig, jipasultitaq ta'n ilsutasulti-taq Gjinisgamewigtug aq mn'tua'gig 'lgimaten ta'n pugtew ma 'nqa'suenug iapjiw. Gjinisgam tli ul-maji ilsutmuataq wegla ta'nig getana'titl. ²⁸ Ta'n pas'g wen mo jigs'tmug Mowisewe'l 'tplutaqan smtug ne'po't'p. Mo ewlitelmam't ta'n tujiw gis-sumuj. We'jituj ta'n gis tla'tegej tapusiliji gisna nesisiliji gis tl nemia'tipnn aq nuji elui'tmasultiniji. ²⁹ Gatu me' aji winjig ta'n mimajuinu masgelmatl Gjinisgam uggwisl aq gesingowite'tmuaj Se'suguli umal'tem ta'n ejigla'toqol ugtlue'uti'l aq gisa'lut waqame'n. Aq winjig penoqitelmatl Wejuli Nis-gaml ta'n teli ul'telmlij. Ge' pas'g angite'te'n ta'n tli mtue'tew ugjit negm. Ma'muni ugtapetew ta'n tel te'p'g. ³⁰ Muta geitu'g ta'n Gjinisgam teluep, "Ni'n asita'las, ni'n gisa'la's apat apangitm-new." Ap teluep, "Na Gjisaqamaw ilsumataq ugt-mimajuinumg." ³¹ Paqsipgi jipaqita'tisoq ta'nig getana'titl Gjinisgaml, ta'n apjiw mimajilitl, muta Gjinisgam mawignat aq apugjig ugtapulataq.

³² Migwite'tmoq ta'n gis tliaqap. Wegla na'gwegl ta'n Gjinisgam ugtwasetegm elasa'tugsioqop aq getlams'tasultioq. Pugwelgl ta'n goqwe'l welmajoqtmoqopnn, gatu mo wissuignemugsi-woqop ta'n tel gitnm'tioqop. ³³ Gilew na tujiw gaqaisg ewlutasultioqop mimajuinuigtug. Ewlutasultioqop aq we'gaw gilew gisgajo'ltioqop wittoqwa'lanew ta'nig emegweiujig 'st'ge' gilew. ³⁴ Ewlielmoqopnig gigmaq ta'nig getlams'tasultijig aq etli ulmajo'ltijig laplusang. Ta'n tujiw wesua'tugsioqop ta'n gilew

assutmoq, gisipugu'tmoqop ta'n teli ntuoq aq welgwijultioqop muta geituoq me' gilew geggunmoq nat goqwei ta'n iapjiwewe'tew.

³⁵ Mut punia'tinew ta'n tujiw getangusultioq muta mawi ms'gi'gt'tew ugtapangitueweimuow wa'so'q. ³⁶ Amujpa na gilew sangewo'ltioq ta'n teli gtlams'tasultioq muta gisipugutmoq ta'n tla'tutoqs'p ta'n Gjinisgam tel'te'tg glaman 'msntoqs'p ta'n teli tplumsip. ³⁷ Muta Gjinisgam ugtwi'gatiqn telueg,

“Pe' pugjig aq ta'n wen wejgu'et, pgisintew, aq ma 'pgiji esgmawoq.

³⁸ Ta'nig getlamia'tijig 'ntmimajuinumg ta'n teli gtlams'tasultijig iapjiw mimajultitaq.

Gatu natuen te'sijig apaji gawasga'sij ma ni'n tetapua'ligw.”

³⁹ Gatu mu na ginu ta'nig gawasgita'sultigw aq 'gs'go'ltinenu awna ginu getlams'tasulti'gw aq ugs'ta'titesnu.

11

Gisiteget ugtmimajuinumg ta'n teli gtlams'tasultijig

¹ Ta'n goqwe'l mo gis nemituggul aq me' menaq mesnmuggl, geitu'g 'msntesnu muta elita'sulti'gw Gisitegetewigtug. Geitu'g ignmugsitesnu ta'n goqwe'l elita'sulti'gw ta'n Gisiteget teplumugsi'gup.

² Gujjinaqi'g ta'n wijej teli gtlams'tasultipnig, na weltenma'pni Gisiteget.

³ Ta'n teli gtlams'tasulti'gw na weji ns'tmu'g ta'n tel gelusip Gisiteget na ugs'tqamu wej gisitoqop.

Na nige' ta'n goqwei nemitu'g wejitas'g ta'n goqwei mo nemitug.

⁴ Ta'n teli gtlams'tasip gisa'lut'p E'pelal ignmuan Gisitegelitl me' gelu'lg ignmatingewei nu'gwa'tas'gtn patgulmesigaqanigtug je mu Ge'nal. Gatu E'pel ta'n teli gtlams'tasip Gisitegelitl wel'telm't'pnn. Getlamiet ji'nm aq Gisiteget wel'te'tmuap ugtignmatingewe'm. E'pel ta'n teli gtlams'tasij, me' etlewistoq we'gaw gis nige' sa'q nepgaq.

⁵ Ta'n teli gtlams'tasij gisa'lut'p Inaqgo'q mo nepu'gupnaq. Awna Gisiteget wa'so'q ela'la'pna aq mo nugu wen gisi we'jia'gupna muta Gisiteget wesua'la'pna. Na Gisiteget ugtwi'gatign telueg, “Gesgmnaq wesua'lagweg, tetapua'lapnn Gisitegelitl.” ⁶ Mo wen eimug ta'n gis newgtamsi tetapua'lan Gisitegelitl. Amujpa na getlams'tasit. 'Gtu tetapua'l't Gisiteget amujpa na getlams'tasin. Mo 'gtlams'tasiwn mo eigtnug gis tetapua'lan Gisitegelitl muta ta'n wen elietl Gisitegelitl amujpa getlams'tuatl Gisitegelitl eimlij aq apangituataq ta'nig gwilua'tij.

⁷ Ta'n teli gtlams'tasij na gisa'lut'p Noa nu-tuan Gisitegelitl. Igan gnua'tuateg ta'n tliatew. Jigs'tuapnn Gisitegelitl aq el'toqop mesgi'g lapuguan aq na negm aq un'jang aq ugte'piteml westa'tipnig. Ta'n tela'teget Noa'o'q na musga'toq ta'n teli opla'taqatili'tij mimajuinu'g aq getmenep-nig ta'n Gisiteget oqonitpaqa'toqop ugs'tqamug mespo'qeg'p aq wetap'tipnig. Gisiteget gejiapnn aq maw teluep Noa'al getlamielitl muta Noa jigs'tuapnn.

⁸ Ta'n teli gtlams'tasij gisa'lut'p Aplam jigs'tmn ta'n tujiw Gisiteget wigumateg aq elgimateg igtig maqamigew. Gisiteget teplumapnn ignmuan ugjit negmewe'n. Na tujiw Aplamo'q naqt'g umutgi je tlia mo geitugup ta'n eliet. ⁹ Ta'n teli gtlams'tasij gisa'lut'p wigip na maqamigew ta'n Gisitegelitl teplumtpn pa na wije i aq se'g tleiawij. Wigip wi'gij' aq maw Isaqal aq Je'gopal wije wigi-jig wiguom. Negmow mesnmi'tip wije teplumtimgewei wejiaq Gisitegetewigtug. ¹⁰ Aplam etli esgmat ugjit na 'gjigan ta'n Gisiteget etli'toqop na iapjiwewe'tew 'gjigan.

¹¹ Ta'n teli gtlams'tasij gisa'lut'p Sala, tlia mo gisi un'janigw, gugunan mijua'ji'jl aq pe'gw tel gisguipnig Sala aq Aplam. Gatu elita'sipnn Gisitegelitl gnn'm'nin teplumtimgewei. ¹² Wesam gisiguip Aplam gugunan newgte'litl mijua'ji'tl. Gatu ta'nig wetapegsultijig tel piam pugwelg'snig gaqais pitu' pituipnnaqanijig, pa wije i aq gloqowe'g musigisg'tug aq na t'pgwan 'gta'nug. Mo eigtnug gis gitmnew.

¹³ Getlamsitasultipni'g wegla 'ms't mimajuinu'g gatu nepu'titgi'g. Mo mesnmu'tigupneg ta'n goqwei Gisiteget teplumapni. Me' gneg elapultisni'g nemitu'tis aq wel'ta'sualut'pnig. Aq mo me'si tluagusnig negmow se'g tle'g aq mo tleiaulti'gw ula maqamigew. ¹⁴ Ta'n wenig ula giasgiw teluejig weglaal, esgmatmi'tij umutgiwoq ta'n negmewe'tew. ¹⁵ Mo apaji angite'tmi'tigup umutgiweg gisi nqatmi'titeg, gatu pa na apajite'tmi'tisn, gisi apajita'new. ¹⁶ Awna me' aji gelu'lg umutgiwow ta'n esgmatmi'tip, na wa'so'qewei. Mo Gisiteget

netaqitelmaqwi tluu'tugunew Ugnisgamemual muta gis gisgaja'tuaj 'gjian ugjit negmow.

¹⁷⁻¹⁸ Ta'n teli gtlams'tasij gisa'lut Aplam jigs'tuatl Gisitegelitl aq iga'lan uggwisl Isaqal patgulmesigaqanigtug ugjit ne'po'qsin ta'n tujiw Gisiteget wet nu'gwa'lapnn Aplamal. Aplam mo getu ne'pa'gupnn uggwisl gatu Gisitegelitl elita'sualapnn ta'n teplumtpnn, "Ggwis ta'n teluisit Isaq ugtapegsultitaq gujji'juaq." Gatu nige' gisgaje'g's uggwisl ne'pa'n. ¹⁹ Aplam na gisita'sis muta geitoq na Gisiteget gisi apaji minua'latal Isaqal tlia gisi nplij. Pa na wije'i aq nige' tluwegw Aplam apaji msnapnn Isaqo'q ta'n aji np'g.

²⁰ Ta'n teli gtlams'tasij gisa'lut'p Isaq tepluman ul'te'taqan me' enmiaq ugjit uggwisg ta'n telui'tatl Je'gop aq Isaqji'. Isaq teplumaji Je'gopal aq Isaqji'jal, "Gisiteget ula'lataq."

²¹ Ta'n teli gtlams'tasij gisa'lut'p Je'gop ta'n pemi np'geg teplumapni gitg So'sep un'jang, "Gisiteget ula'lataq." Aptoqonusis ugtaptu'n aq emtoqwalasnn Gisitegelitl.

²² Ta'n teli gtlams'tasij gisa'lut'p So'sep getu npliteg wesgutg's ta'n Gisiteget Isle'laq tl jiglo'laten Ijipteg aq igan gnua'tuaji ta'n tla'taqatilitaq ugjit waqan'temal nespnmnew.

²³ Ta'n teli gtlams'tasijig gisa'laji Mowiso'q ungi'gug mingwa'lanew nesisiliji tepgunselijig gisi ugs'tqamuiteg. Nemia'tisna ta'n tetuji glu'sinij mijua'ji'tl aq mo jipasigupnig listuanew elege'wilitl ta'n gis tluelij.

²⁴ Ta'n teli gtlams'tasij gisa'lut Mowis, ta'n tujiw gisigweteg, mo wel'te'tmug'p tluu'tugsin na elege'wit Palo uji'jl. ²⁵ Ajitmg wit toqwa'laji

Gisiteget ugtmimajuinumg aq mawi ulmaje'tew je mu ule'tew aq elistuatl Gisitegelitl. ²⁶ Gisita'sis na maligitelmugsin, aq penoqitelmugsin ugjit Nujiugs'tawi'wet me' ma'mun tepawgtig's aq ta'n telgi'g milesuaqan Ijptewa'q geggunmi'tij, muta gneg elapit aq tli angita'sit me' enmiaq tl apangituaten.

²⁷ Ta'n teli gtlams'tasij gisa'lut Mowis naqt'gs Ijptg, mu tel jipasigus uggwainin elege'wilitl. Aq mo eigtnug apaja'sin pa wije' aq nemias Gisitegelitl ta'n mo gis nemiam't. ²⁸ Ta'n teli gtlams'tasij gisa'lut Mowis Siawa'tingewei Pestie'umg igan lugwatg'p. Telimapni Isle'laq, "Te's wi'gmaq na iganpuguit amujpa ne'pa'tl jijgluewji'tl aq mal'tew elapaqtestoq ga'qanigtug glaman ansale'wit ma ne'pa'gwi ugtamgweseweimuaq Isle'lewaq 'st'ge' ta'n getu tla'laji Ijptewa'q."

²⁹ Ta'n teli gtlams'tasultijig, gisa'lapni Isle'laq asoqomita'new megwe'g 'gta'n. Gisiteget nigtua'toq 'gta'n aq mimajuinu'g asoqomita'new welipiateg maqamigew, gatu ta'n tujiw Ijptewa'q wejo'tmi'tij tla'taqatinew na samqwan mesa'lugwi'titeg.

³⁰ Ta'n teli gtlams'tasultijig gisa'lapni Isle'laq gigo'qita'new na 'gjigan Jeligo lluigneg te'suguna'q, na tujiw elsegenas'g llutaqan nisaaqal. ³¹ Ta'n teli gtlams'tasij gisa'lut'p na e'pit Leia'p, ta'n nuji sespo'teget mo ne'po'qsin ta'n tujiw igtigig Jeligoewa'q ne'pa'tipnig. Muta e'pit Leia'p wel'ta'suapni aq wele'wapni tapusiliji Isle'laq nujiugtantegeliji ta'n nata' gimia'tiliji. Etna na ugjit mo ne'po'qsin.

³² Siawa'si nige'. Mo gis gaqais usgumaqig, Gitiono'q, Palaqo'q, Samsono'q, Je'pego'q, Ta'pito'q, Samuelo'q aq na iganigjitegewinu'gi'g.

³³ Ta'n teli gtlams'tasultijig, gisa'laji matnanew se'g tle'g aq gisi wissuignema'tipni. Teta-pua'taqatisni aq mesnmi'tij ta'n goqwei Gisiteget teplumapni. Gepsoqwa'tu'tipn ugtunual pittalu'g.

³⁴ Mu nu'gwa'gupnig ta'n tujiw pugtewigtug pisi'titeg. Gi's sumugtmi'tip ta'n tl ne'pa'nesoq espo'qwas'gigtug. Menaqana'tipnig gatu melgignewa'utipnig. Mawigna'tipnig ta'n tujiw matnting aq wissuignema'tipni sma'gnisg se'g tle'g ta'nig getangwi'tipni.

³⁵ Ta'nig nepu'tipnig na apaji minua'lutpnig, muta e'pijig teli gtlams'tua'titl Gisitegelitl. Igtigig mo wejo'tmi'ti'gw ugsumultinew muta gwilmi'tij me' gelu'lg mimajuaqan wa'so'q. Na tujiw ma'muni ulmajeiusnig ta'n teli 'npu'ti'titeg. Etna na ugjit me' iapjiw mimaju'ultinew wa'so'q.

³⁶ Ta'sijig malignusnig aq igtigig matto'snig, gatu igtigig gelpilusnig aq pijo'lujig laplusang.

³⁷ Gun'tewgto'snig glapis nepu'jig aq igtigig temaipulusnig aq igtigig ne'po'qsnig espo'qas'gigtug. Al'ta'snig pas'g utapsunual m'gegne'l aligal wejita's'gl jijgluewjue'l aq te'pljue'l. Ewle'jultisnig, gitnme'iusnig, aq ewlo'tasultisnig.

³⁸ Mo tepianugus ugs'tqamu glu'lgtn ugjit negmow. Al se'si al'ta'sni'g 'st'ge'wenig se'g tle'g paqtaqamigtug aq soqoqamigegl maqamigal. Wigultisnig gun'tal sapalqe'g aq elmalge'gl maqamigeg.

³⁹ Tetapua'la'titl Gisitegelitl ta'n tel melgi gtlams'tmi'tij gatu mo mesnmi'tigw ta'n goqwei

Gisiteget teplumapni. ⁴⁰ Muta Gisiteget gis tepgisa'toqop me' ap aji gelu'lg goqwei mu pas'g ugjit negmow gatu maw ugjit ginu. Tel'te'tg na negmow mujgajewe'new maw ginu. Mu na pas'g negmow msnmi'tinew gatu awna negmow maw ginu wijej maw ugs'ta'titesnu.

12

Gjinisgam Gisiteget gisigwenugsi'gw

¹ 'Lpa negmow pugwelgig ta'n getlams'tmu'tipnig aq na tel gegnu pmita'pnig ta'n pas'g goqwei getu tliaq maw pugwelgsnig igtigig. Musga'tugsi'gw ta'n tel melgi gtlams'tasultijig aq na apgnua'lugsi'gw wijej tla'taqatinenu. Na nige' punajo'tmnej 'ms't goqwei ta'n etegigjenugsi'gw aq punajo'tmnej elue'uti ta'n gennugsi'gw. Glaman ma mun munsoltinej ta'n teli igani ilta'igw majulgwalanenu Se'sus st'ge' ta'n Gisiteget tel pualugsi'gw. ² Ge' siaw lapultinej Se'suseg. Na'te'l wejiaq ta'n teli gtlams'tasulti'gw. Lita'sultinej amgwesewei glapis enmigiaspiaq. Mo negm puniegup ugjit ta'n teli gujjiewgto't'p. Gatu awna wel'ta'sip ta'n goqwei esgmalj ugjit negm. Teli angite'tg'p gisipugutmn ta'n teli ntaqo'qona'lut'p aq amasgipnnu't'p nepo'teg gujjieweigtug. Muta nige' pemgopit ugt'pung ugtinaqanmg na Gjinisgam Gisitegelitl mutputing.

³ Ge' angite'tmug ta'n goqwei wet saputa'sij, aq ta'n tel gisipugutg te's'g masgeltuaqan wejiaq pata'tegewinuigtug! Glaman mut gilew musguajua'tinew aq mut siwia'tinew. ⁴ Ta'n

tel gitnm'tioq aq matnugsioq elue'winu'g, me' menaq tetuji ma'mun matnugsiwoq we'gaw ne'po'qsultinew. ⁵ Migwite'tmoqol ulgwijuaqanal glusuaqann Gisiteget wesgumugsioq 'st'ge' un'jang. Teluet,

“Nun'jan, jigs'te'n

ta'n tujiw ni'n na Gjisaqamaw wetapulul aq mut ewlgwija'siw ta'n tujiw gegnuimul.

⁶ Muta ni'n na Gjisaqamaw gegnuimg ta'n te'sit gesalg,

aq wetapulg 'ms't ta'n teli ugsua'l'g 'st'ge' nn'jan aq petgimg.” Na.

⁷ Gisipugute'n ta'n goqwei welmajoqtmn ta'n gujj teli gtapul'sg. Nige' gi'l ta'n teli ulmaje'n musga'toq Gisiteget teli ugsua'l'sg gi'l 'st'ge' un'jann. Menaq ta eimoq wen un'jann ta'n menaq wetapenigul ujjeg. ⁸ Ta'n te'siliji un'jang, ugtapulaji 'st'ge' na telgitas'g muta mo ugtapeiwn mo gi'l giasgiwewei un'jann, awna pgotnanjuin. ⁹ Ginu gujjinaqi'g wetapulugsi'gupni aq gepmitelmuggupnig. Me' ap aji ma'muniw telteg jigs'tuanenu gujjinu wa'so'q aq na ugji mimajultitesnu. ¹⁰ Gujjinaqi'g wetapulugsi'gup ge's apje'ji'julti'gweg, st'ge' ta'n teli ul'te'tmi'tij gatu Gisiteget wetapulugsi'gw ugjit ginu ggelu'lgminu glaman me' enmiaq ta'n tel pmita'igw, el ligutitesnu 'st'ge' negm aq pem sape'ultinenu. ¹¹ Ta'n tujiw wetap'ti'gw, gisa'lugsinenu ewlgwijultinenu, mu welgwijultigw. Gatu awna me' enmiaq ginu ta'nig gis gnuimugsi'gw ta'n tel wetapulugsi'gup gtlamia'titesnu aq gegnu mimajultitesnu ta'n

Gisiteget tel pualugsi'gw. Wantaqamigsultitesnu aq ma nugu ugtapulugsi'gw.

Ango'tmug ta'n tela'taqatioq

¹²⁻¹³ Etna na ugjit mut siwiew aq mut puniew awna siaw ml'gignewa'lsi. Gegnu pmalsi glaman ma oplapti'gmuawjig ta'nig menaqana'tijig, gatu awna ul mimajin aq apoqonmajig igtigig.

¹⁴ Wantaqamigsulti'gw aq mut gi'gaita'new ta'n pas'g wen. Ugjo'te'n sape'win ta'n tel gegnu pmien muta mo eigtnug wen nmian Gjsaqamawul mu na tla'tegegw na. ¹⁵ Menaqa ango'te'n mo wen ejigla'sigw Gisitegetewigtug. Gisiteget ta'n wele'iugsi'gw. Ango'tmug mo wen te'sioq ewnasita'siw aq getgaqamigsit aq ajgna'lagul pugwelgig aq gisa'laji ejiglipnnujig ta'n teli gtlams'tasulti'tij Gisitegetewigtug. ¹⁶ Ango'tmug, mut ewnaso'ltinew, aq mut sespo'taqatinew, aq mut pepsite'tmnew ta'n goqwei sape'wig 'st'ge' Isaqji'j tela'tegep. Isaqji'j sa'se'wi'pneg newgte' mijjuaqan ugjit ta'n goqwei telteg negmewei wejgwaqamip ugjignaml. ¹⁷ Gatu geituoqop ta'n Isaqji'j puatg'p 'msnmlin ujjl wela'ltimgewei mo gis gugunmug muta mo we'jitugup ta'n tli apaja'tutew ta'n gis tla'tegej. We'gaw maw mun gwilg'p aq nesp'temip. Gatu mo we'jitugupneg.

¹⁸ Getloqo na me' menaq wejgwita'woq 'st'ge' Isle'laq. Me' menaq teliaq ugjit gilew 'st'ge' teliaqap ugjit na mimajuinu'g Isle'laq. Peita'titeg ta'n goqwei jipatmi'tij aq gesi pegnotmi'tij. Nemia'tipnn na gm'tng Sainai ta'n sisueia'siteg aq ta'n maqtamugwa's'geg mtunoqt aq ewlamsn aq paqsipgi jipaqita'pnig. ¹⁹ Negmow nutmi'titeg

pipugwaqan aq nutua'titeg Gisitegelitl gelusilitl na etawaqtmua'tipnn Mowisal mu ap nutuanew je newgte' glusuaqan. Na tel jipaqita'pnig²⁰ muta mo gisipugutmi'tigup ta'n goqwei nutmi'tij. "Je tlia wi'sis eliet gm'tnigtug amujpa na paqsipge'to'tg." ²¹ Na tetuji paqsipgi jipasultijig ta'n goqwei nemitu'tij, Mowiso'q teluet, "Je me' nige' etl n'ngnp'tga'lugwei na etl nngetesinap aq sigteta'siap."

²² Gatu awna nige' gilew peita'ioq gm'tng ta'n teluisit Saion aq wa'so'qewei Selusalemg na 'gjigan Gisitegetewei, Gisiteget ta'n iapjiw mimajit eig na'te'l. Peita'ioq ta'n maw gaqaisg pitu' pituipnnaqanijig ansale'wijig eimu'tijig.²³ Gis peita'ioq ul'ta'suaqanei mawio'mi ta'n mawalsultijig negmow ta'nig getlams'tasultijig Gisitegetewigtug. Gisiteget un'jang ta'n Gisiteget tel nemiaji pa wije'i aq un'jang. Negmow ta'nig ugwisunmual ewi'gas'gl wa'so'q. Peita'tioq Gisitegetewigtug, negm ta'n nuji ilsumaji 'ms't mimajuinu'g. Peita'ioq maw wegla tetapua'tijig mimajuinu'g ta'n gi's sa'q nepu'tipnig. Gisiteget gi's gisa'laji sape'ultinew.

²⁴ Wejgwita'ioq Se'suseg ta'n gisgaja'toqol pilei gisagnutmamgewei ta'n gaqiguniepnaq ugjit ginu. 'Gtlue'utinal apigsigtmugsi'gw aq waqama'lugsi'gw ta'n se'sapaqtestoq umal'tem. Me' aji gelu'lg weglaal je mo E'pelo'q ugtignmatimgewe'm.

²⁵ Ango'tmug nige'. Ta'n tujiw Westaulg gelusij amujpa na jigs'tuoq. Muta Isle'laq ta'nig mo getu nutua'tigupnn ta'n ignmut'pnig wa'so'qewei agnutmaqan ugs'tqamug, mu gisi ugsumugtmi'tigup

ta'n Gisiteget wetapulaj. Pa na jiglapasualug ta'n metewistog wa'so'q mo eigtnug gisi ugsumugtm-nenu ta'n tli ugtapulugsitesnu. ²⁶ Amgwesewei ta'n tujiw gelusij ugsitun pepuetestog ugs'tqamug na tujiw. Gatu nige' teplumsit, “Mjit ap newgt pepuetestutes ugs'tqamu aq maw wa'so'q.” ²⁷ Na glusuaqann “mjit ap newgt pepuetestutog 'ms't goqwei” giasgiwewei musga'tog ta'n goqwe'l gisi-toqol pepuetestas'gl aq jigla'tas'gt'tal, toqo negla ta'n goqwe'l mo gisi pepuetestas'gtnugul esg-wiatal.

²⁸ Telteg ginu miwatmuanenu Gisiteget muta mesmu'g ta'n ma gisi maja'tasinug ugtelege'wa'gim ta'n mo eigtnug wen pepuetestun. Telteg apjiw gepmitelanej aq emtoqwa'lanej aq jipalanej Gisiteget. Na tla'taqati'gw na tetapua'latesnu. ²⁹ Gnnmuanej Gisiteget ugteplumtingewe'm, muta Gisiteget ta'n emtoqwalug pa wijej aq nujiseioqwa'tegej pugtew. Na wijej gis tla'lugsitesnu, mo tetapua'lagw Gjinisgam Gisiteget.

13

Ta'n tl tetapua'latesnu Gisiteget

¹ Siawi gsaltultigw ala wen ap igtig ta'n telteg ugjit wijigatultioq Westaulgewigtug.

² Migwite'tmug ul'ta'sualanew ta'nig mo nenuawog giguag tlia we'gaw ta'nig se'g tle'g. Ta'sijig tela'taqatipni'g aq wel'ta'suala'tipni ansale'wijig je mu geja'tigupni negla na ansale'wiliji.

³ Siawi apoqonmuanew ta'nig lapusang pisultijig ugjit ta'n teli gtlams'tasultijig aq siaw sespete'lm pa wijej aq gi'l pisin

na'te'l. Sespete'lm aq apoqonmuanew ta'nig welmajoltijig pa wije'i aq gi'l teli ulmaje'n 'st'ge' negmow amasgipnnulg'p.

⁴ Malie'waqan telteg gepmite'tas'gtn aq ji'nm aq e'pit. Mo teltenug tepqatg ji'nm gwiluan e'pilitl ta'n tl wi'petitaq gisna tepgatg e'pit gwiluan igtigl ji'nmul. Gisiteget ilsumataq aq ugtapulataq ta'ni sespo'taqatijig aq newgtugwa'lugutijig ta'ni wije'i tela'taqatijig.

⁵ Ta'n tel mimajultioq mut piamite'tmnew suliewei je mu Gisiteget. Tepias pas ta'n goqwei geggunmoq. Muta Gisiteget teluet, “Ma ni'n 'ngannu aq ma ni'n puna'ulu.” ⁶ Glaman ginu ml'gito'ltinej na tujiw aq tluenej, “Gjisaqamaw wejiaq ntapoqonmating. Ma jipasiw ta'n mimajuinu'g gis tla'litaq.”

⁷ Migwitelmug iganpugultipnig ta'n wesgutmi'tip Gisiteget ugglusuaqanm ugjit gilew. Apsgwita'si ta'n tel mimajultipni'g aq nige' nepu'titgi'g. Napgetug negmow ta'n teli gtlams'tasultipnig. ⁸ Se'suguli newgte' tle'g. Wije'i tle'g ulagu, gisgug aq iapjiw. ⁹ Mut wen ignmuaw istu gina'mugsinew se'g tle'g gina'ma'suti'l gisna wigu gina'mugsinew ta'n jigla'lugsinew giasgiweweigtug. Gelu'lg ugjit gilew ignmuan Gisiteget ml'gignewa'lugsinew 'gtangita'suaqanmual aq 'gjijaqamijuaq. Na teli ul'telmugsi'gw Gisiteget. Gisiteget negm gisa'lugsi'gw melgignewa'lan 'gjijaqamijinaq mu mijipjewe'i. Ta'nig jigs'tmi'titl 'tplutaqan ugjit mijipjewe'i me' menaq apoqonmaqwi'tigul negla.

¹⁰ Na gujjieweigtug ta'n Westaulg ne'po't'p pa na wije'i aq ginuwe'i patgulme'sigaqan.

Ta'nig getu siaw gwilmi'tij ta'n tli ugs'ta'titaq na jigs'tmi'tij Lesui'peweiei 'tplutaqan, mo eigtnug gisi apoqonmugsultinew. ¹¹ Na Lesui'p espe'g patlia's newgt te's newgtipungeg pegisitoq wi'sis umal'tem ta'n maw gepme'g Gisiteget wi'g. Iga'toq patgulme'sigaqanigtug ugjit jigla'tun elue'uti'l gatu wi'sis wa'qiwal nu'gwa'tu'titl sitatug utang. ¹² Pa na wije Se'sus weji np'g'pnaq sitatug na 'gjigan. Na telgitas'g ugjit apigsigta'sgtn mimajuinu'g ugtlue'utiwal, e'w'g'p umal'temg. Etna na ugjit amujpa nepg'p sitatug na 'gjigan. ¹³ Na to'q ginu 'lta'nej negmeg sitatug ggutanminu aq maw masgelmugsi'gw maw negm. ¹⁴ Mo eigtnug iapjiwewei 'gjigan ugjit ginu ula ugs'tqamu. Ginu elapulti'gw ugjit na 'gjigan ta'n jugu'etew aq iapjiw i'mu'titesnu.

¹⁵ Westaulg ugwisunmg siawi emtoqwa'lanej aq miwatmuanej Gisiteget. Ula na menaqqajewei ignmatimgewei ugjit Gisiteget ta'n telteg ignmu'g ginu ta'n lita'sualu'g Se'sus. ¹⁶ Mut awan'ta'sultinew ula'taqatinew aq apoqonmatultinenu. Ula na ignmatimgewei tetapua'l't Gisiteget.

¹⁷ Jigs'tug ta'nig iganpugutugsioq aq majulgwatmoq ta'n telimugsioq. Apji sespetelmugsioq 'gji-jaqamijuaq aq mo atlasmulti'gw muta amujpa na Gisitegelitl tlima'tital ta'n tel lugowa'tij. Pa na jigs'tmoq ta'n tel gina'mugsioq, nespi ul'ta'sultitaq ta'n tel lugoti'tij. Gatu awna mawi ewlgwijultitaq ta'n tujiw mo jigs'tuoq, tl'ta'sulti'tij mo gisi apoqonmugsiwoq.

¹⁸ Siawi a'sutmessewin. Geitueg waqame'gl ntangita'suaqanminal aq geitueg getu apji teta-

pua'taqatieg. ¹⁹ Aq nige' etawaqtmuloq ap me' aji maw muni a'sutmessewin glaman Gjinisgam naqsi apatgimin ta'n eimu'tioq.

Nige' gepsoqwa'tu a'sutmaqanigtug

²⁰ Gisiteget gis unaqa'lapnn nepniteg Gjisaqamaw na Se'susal. Se'sus mawi espe'g. Gigji angweiugsi'gw 'st'ge' ji'nm ta'n teli angweiwaj jijgluewjig muta weji np'g'pnaq ugjit ginu aq gaqiguniepnaq. Etna na ugjit iapjiwewei teplumtimgewei gepsoqwatoqopneg. ²¹ Etamg Gisiteget ta'n ignmuetoq wantaqo'ti ignmugsinew 'ms't goqwei gelu'lg ta'n tel nuta'maioq glaman gis tla'taqatitoqs'p ta'n negm teli ul'te'tg. Etamg Se'suguli apoqonmugsinew na wije'i tla'taqatinew glaman na gis tl tetapua'lioq Gjinisgam Gisiteget. Gepmitelmanej Se'suguli iapjiw! Na tliaj!

Ugtejgewe'l glusuaqann

²² 'Njignamtut, nige' etawaqtmuloq jigs'tuigw sangew ula agnutmaqan ta'n ula'lugsitoqs'p muta ula wi'gatign gis wi'gmuloq mo piam pittaqt-nug. ²³ Pualuloq 'gji'tunew 'gjignaminu Timoti gis tua'lutaq laplusang. 'Lpa nqa'si 'pgising, la'titesnen nat nmuleg.

²⁴ Me' wi'titesnen ta'n te'sijig iganpugultijig aq ta'n te'sijig na Gisiteget ugtmimajuinumg. Ta'nig getlams'tasultijig Italiewa'gig pewalijig me' wi'titesnen.

²⁵ Etamg Gisiteget ul'telmugsinew. Na tliaj. Glapis ap nemu'leg.

Gelulg Glusuaqan: Gisiteget Agnutmugsi'gw Mi'kmaq: Mi'kmaq New Testament New Testament only

copyright © 2003 Canadian Bible Society

Language: Mi'kmaq

Translation by: Canadian Bible Society

Mi'kmaq New Testament About Mi'kmaq

Mi'kmaq is an Eastern Algonquian language, spoken by the Mi'kmaq First Nations people indigenous to Canada's Maritime Provinces and the Gaspé Peninsula of Quebec, with some dialects extending into Maine in the U.S. The nation has a population of about 40,000, of whom nearly 11,000 speak the Mi'kmaq language. Once written in Mi'kmaq hieroglyphic writing, it is now written using mostly letters of the standard Latin alphabet.

About This Translation

This is a translation of the New Testament in the Mi'kmaq dialect spoken in Quebec. The translation was coordinated under the auspices of the North American Branch of the Summer Institute of Linguistics. If you are interested in obtaining a printed copy of this Bible, please contact the Canadian Bible Society at <http://www.biblescanada.com>.

Copyright Information

The New Testament in Mi'kmaq © 1998 Canadian Bible Society

The text of the New Testament in Mi'kmaq that appears in this electronic format or website is for personal use only.

Up to five hundred (500) verses of the Bible text in any form (written, visual, electronic or audio) may be quoted without permission. The quoted verses may not be more than 50% of a complete book of the Bible, or more than 25% of the total text of the work in which they are quoted. Prior written permission must be obtained for any other use of the text. Copyright acknowledgement must in all cases appear on the title or copyright page.

For more information on copyright conditions or to apply, visit <http://www.biblesociety.ca/copyright>

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

01b2c1f8-15e5-5274-84ee-867154576051